

„Visas Kuldīgas lepnums. Ar viņu lepojas bijušie audzēkņi,” tā par Stellu Pavloviču saka Alvis Altmanis, komponists, pedagogs, LNSO mūziķis.

→ 6.-7. lpp.

Kuldīgas siltumtīklu vadītājs Andris Aniņš iesaka: apkuri pieteikt aukstajam laikam, katrs var justies omulīgi.

→ 3. lpp.

JAUNO ŽURNĀLISTU SKOLA

8.-12. klases skolēnus gaida Kurzemnieka redakcijā

Intervē, raksti, fotografē, filmē, publicē!
Runā par to, kas tev svarīgs!

15. septembrī 16.00!

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena 0,80 eiro

Nr. 71 (11 602)

Otrdiena, 2020. gada 8. septembris

Kuldīgas birojs atzīts par labāko

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Kuldīgas birojs saņēmis gada balvu un vēl vairākas atzinības.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas biroja darbinieces: (priekšā) Iveta Freimane, vadītāja Daiga Mellere, Gerda Zaķe, Elīna Plēgermane, aiz viņām Linda Dūdiņa-Hoiere un Inese Blūma.

PATEICOTIES ZEMNIEKIEM

Covid-19 ierobežojumu dēļ svinīgā ceremonija izpalikusi, taču tas nemazina prieku, ka darbs novērtēts tik augstu, atzīst biroja vadītāja Daiga Mellere: „Būtībā atzinība nav tikai mums, bet visiem klientiem, kas izmanto mūsu pakalpojumus un mums uzticas. Ja nebūtu lauksaimnieku, kuri vēlas mācīties, saņemt konsultācijas, braukt pieredzes apmaiņā, uzzināt visu jauno, rakstīt projektus, tad mēs te sēdētu bez darba. Nezinu, kā esam viņus iekustinājuši. Mums vienkārši ir ļoti aktīvi zemnieki. Uz lauksaimnieku balli piesakās jau tad, kad vēl nav zināms, kad tā būs. Ja ir interesanta tēma, pieredzes braucienam sanāk pat divas grupas. Mūsējie sapratuši, ka lauksaimniecībā nepārtraukti jāmacās. Mums ir laba sadarbība arī ar pašvaldībām.”

VISAM MAZAJAM KOLEKTĪVAM

Kuldīgas birojs atzīts par veiksmīgāko un balvā saņēmis 1500 eiro. Turklāt iepriekš šāds gods ticis tikai lielajiem birojiem, bet kuldīdznieki ir pirmie no mazajiem novadiem, kurus pēc daudziem stingriem kritērijiem centrs novērtējis visaugstāk. Vēl piešķirta balva par ieguldījumu lauku attīstībā. Kuldīgas birojs bija nominēts arī kā *Gada censonis*, tāpat saņēmis atzinību no LLKC sabiedrisko attiecību nodaļas. Naudas balva tikšot izmantota braucienam, lai stiprinātu visu kolektīvu, kam jāpateicas, ka tā saņemta.

ĪENĀK JAUNIE

Lauku attīstībā mūsu novadi (Kuldīgas, Alsungas un Skrudas) ievērojami ar to, ka atgriežas daudz jauno: uz turieni pārceļas ģimenes no pilsētām, apkopj kaut nelielu

piemājas zemi, sāk tradicionālu un netradicionālu mājražošanu. Pēc tā varot secināt, ka vismaz Kurzemē nebūs tikai lielas lauksaimniecības ražotnes, kas saimnieko intensīvi. „Jaunajiem ir cits skatījums,” piebilst D.Mellere. „Bija pierasts pie vieniem un tiem pašiem darbības veidiem: sēt graudus, slaukt govīs, audzēt gaļas lopus. Bet iespēju ir daudz vairāk – jaunie tās saredz. Ne vienmēr vajag milzīgu platību. Nesen pieredzes braucienā pārliecinājāmies, kā lauki attīstās ar nelielām saimniecībām, kurās audzē irbenes un vīnogas.”

Kuldīgas birojā strādā 11 darbinieku. Ir notikusi paaudžu maiņa – ienākuši vairāki jaunieši, kuri gan ieguvuši izglītību augstskolā, gan strādā savā saimniecībā.

Dainas Tāfelberga teksts un foto

2. lpp. Par valdības iecerētajām izmaiņām nodokļos. Viedokļi.

9. lpp. Hei, mosties! – spēle pret vardarbību.

Jautrajā mašīntalkā Padurē šoreiz nekuļ.

→ 5. lpp.

Piektdien, 11. septembrī:

- Jauna Milzu! produkcija.
- Dzīvnieku viesnīca.
- Pelču jaunumi.
- Ja interesē ūdeņi un zivis.
- Ar Agri Rozenfeldu par sportu.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Par stipriem vīriem kuldīdzniekiem!

Inta Jansone

Nupat skaļi par sevi lika runāt Kuldīgas riteņbraucējs Kristis Neilands, kurš lieliski sevi apliecināja velobrauciena *Tour de France* 160,5 km garajā ceturtajā posmā. Kristis, kurš šajā tūrē ir debitants, iesaistījās atrāvienā un kā pēdējais tika panākts tad, kad līdz finišam palika tikai septiņi kilometri. Viņš atrāvienā bijis viens no aktīvākajiem un pēcāk atzīts par tās dienas agresīvāko braucēju. Kristis nu ir kļuvis par astoto Latvijas sportistu, kurš braucis *Tour de France*. Pats riteņbraucējs atzīst, ka viņa fiziskā forma ir augšgalā. Brauciens piesaistīja pie televizora ekrāniem daudzus līdzjutējus, piemēram, Kuldīgas novada sporta skolas direktors

„Un sākums visam bijis tepat, mazajā Kuldīgā, kur pirmās prasmes sportā iemācījuši mūsu treneri.”

Agris Kimbors savā feisbuka kontā ierakstījis: „Trīs nedēļas pie TV garantētas! Ticu, ka Kristis pārādīs savu spēku.” Riteņbraucējs Aigars Zvingulis noteica, ka tā diena bijusi pagalam, bet vārda vislabākajā

nozīmē: „To, ko Kristis izdarīja sacensībās, vārdiem neapkrastīt.”

Cits Kuldīgas riteņbraucējs Arvis Sprude nākamgad piedalīsies ekstrēmajā *Red Bull Transsibirijas* velobraucienā, bet nupat sevi pārbaudījis treniņbraucienā Itālijā, un ikvienam interesentam bija iespēja tam sekot līdz internetā.

Savukārt Kiprā, kur notiek Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrs volejbolā, Latvijas izlasē iekļauts kuldīdznieks Kristaps Šmits. Viņš jaunajā klasiskā volejbola sezonā pievienojies komandai *Jēkabpils lūši*, un tā startēs arī Eiropas Volejbola konfederācijas izaicinājuma kausa izcīņā.

Bet mūsu pludmales volejbolists Jānis Šmēdiņš ar pārinieku Aleksandru Samoilovu nupat Norvēģijā paraugspēlē uzvarējuši pēdējo divu gadu Eiropas čempionus un pasaules ranga līderus – norvēģus Andersu Molu un Kristianu Serumu. Latvieši piedalīsies arī Nīderlandes pludmales karaļa turnīrā *King of the Beach*. Savukārt no 15. līdz 20. septembrim abi startēs Eiropas čempionātā Jūrmalā.

Tas ir tikai neliels ieskats sportistu paveiktajā. Taču sākums visam bijis tepat, mazajā Kuldīgā, sporta skolā, kur pirmās prasmes izvēlētajā sporta veidā iemācījuši mūsu treneri.

Daudz runājam par kustēšanos un veselīgu dzīvesveidu tehnoloģiju laikmetā. Katru gadu sporta skola izsludina jaunu audzēkņu uzņemšanu. Izņemums nav arī šis, un treneri gaida mazos sportistus. Prieks, ka arvien vairāk vecāku izvēlas to, lai bērni sportotu.

TRĪS PAR VIENU

Kā vērtējat jauno piedāvājumu izmaiņām nodokļos? TAISNĪGUMS UN VIENKĀRŠĪBA

1. Ilmārs Šņucins, Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietnieks nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos:

– Nodokļu politikas mērķis ir taisnīgums. Vienlaikus jāņem vērā neskaidrtības un riski, ko rada pandēmija un tās ietekme uz ekonomisko attīstību.

Lai mazinātu sociālā un veselības nodrošinājuma nepietiekamību nodarbinātajiem, tiek plānotas vairākas nodokļu izmaiņas, kas stāsies spēkā

nākamgad: par vienu procentpunktu samazināta valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme; līdz 1800 eiro palielināts ienākumu sliekšnis diferencētajam neapliekamajam minimumam; ieviests minimālais sociālo iemaksu objekts tiem vispārējā nodokļu režīmā un alternatīvajos nodokļu režīmos strādājošajiem, kuru ienākumi mēnesī nesasniedz minimālo algu.

Pašnodarbinātie, kuru ienākumi mēnesī minimālo algu sasniedz vai

pārsniedz, maksā iemaksas vispārējā apmērā un no starpības starp ienākumiem un brīvi izraudzītā objekta maksā 5% pensiju un 5% sociālajai apdrošināšanai. Tāpat tiks reorganizēts mikrouzņēmuma nodokļa režīms, tiks pārdaļīts iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN): pašvaldību budžetam no 80% uz 75%, valsts pamatbudžetam no 20% uz 25%. Atbilstoši izmaiņām sociālo iemaksu likmē tiks precizētas arī solidaritātes nodokļa likmes un to piemērošana.

VAR SAMAZINĀTIES INVESTĪCIJAS

2. Inga Bērziņa, Kuldīgas novada domes priekšsēde:

– Valdība konceptuāli vienojusies samazināt sociālās iemaksas par 1%, sadalot uz pusēm starp darba devēju un darba ņēmēju, – tas ekonomikas izaugsmei un konkurētspējai noteikti ir labvēlīgs lēmums. Pozitīvi vērtējama arī ienākuma palielināšana tam sliekšnim, kuram piemēro diferencēto neapliekamo minimumu, jo tas palielinās ienākumus iedzīvotāju maciņā.

Ļoti diskutabla ir plānotā minimālā sociālo iemaksu objekta ieviešana. No vienas puses, krīzes situācijās tas

dos sociālās garantijas pašnodarbinātajiem, bet no otras – būs papildu nodokļu slogs radošo profesiju pārstāvjiem, žurnālistiem, amatniekiem, individuāli praktizējošiem juristiem un citiem. Šeit pieņemamāks būtu Igaunijas modelis, kurā līdz 25 000 eiro ienākumiem gadā ir jāmaksā 20% nodoklis, pēc tam, ienākumiem pieaugot, procentuāli pieaug nodoklis. Būtiski, ka nodoklis ir viens un valdība to pati sadala pēc vajadzības.

Bet vissmagāk plānotās nodokļu izmaiņas skars pašvaldības. IIN pārdaļē kopējos pašvaldību ienākumus samazinās aptuveni par 100 miljo-

niem eiro. Šobrīd vēl nav zināms, cik daudz tas skars tieši Kuldīgas novada budžetu, bet skaidrs, ka nākamgad tas samazināsies. Ņemot vērā plānoto minimālās algas pieaugumu, kas pašvaldībām prasīs papildu līdzekļus, pieļauju, ka nepietiks naudas investīcijām. Tomēr skaitļi vēl nav zināmi, tāpēc gala secinājumus izdarīt ir pārāgi. Ceram arī uz valdības solīto kompensāciju pašvaldībām caur citiem finanšu instrumentiem, kā Eiropas Savienības atveseļošanas mehānisms un Eiropas Savienības daudzgadu budžets 2021.–2027. gadam.

PAŠVALDĪBĀM BŪS GRŪTI

3. Gints Kaminskis, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis:

– Jau augustā sākām sarunas ar Finanšu ministriju, ka plānotajām izmaiņām jābūt proporcionālām un samērīgām. Ja valstij nodokļu ienākumi uzlabojas, tad tādiem jābūt arī pašvaldībām. Šobrīd ir pamats nopietnām bažām, līdzšinējo 80% vietā no IIN saņemot par 5% mazāk. Turklāt samazinājumu radīs ne tikai ienākumu pārdale par labu valstij, bet arī diferencētā neapliekamā

minimuma sliekšņa paaugstinājums.

Pārdaļot IIN likmi veselības apdrošināšanas maksājumiem, pašvaldību ienākumi samazināsies par 10%, un tas ir lielākais samazinājums pašvaldību budžetā kopš 2009. gada finanšu un ekonomikas krīzes. Tāda summa ir ļoti būtiska un šajā situācijā nesamērīga. Jāņem vērā, ka no nākamā gada pašvaldībām vajadzīgs papildu finansējums lielāka garantētā minimālā ienākuma un dzīvokļa pabalstu izmaksai, minimālās algas palielināšanai iestādēs, minimālās

algas likmes paaugstināšanai pašvaldību finansētajiem pirmsskolas pedagogiem, administratīvi teritoriālajai reformai, Eiropas projektu līdzfinansēšanai un citām vajadzībām. IIN ir galvenais pašvaldību ienākumu avots – tas veido 85% no visiem nodokļu ienākumiem, ko tās var novirzīt savu uzdevumu izpildei. Premjera izteikumus, ka visus zaudējumus kompensēs finansējums no EŠ, nevaru komentēt, jo nav precīzu skaitļu un izvērtējuma.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Nav labuma bez ļaunuma?

Uzdodot cilvēkiem ielās jautājumu par internetu, aizdomājos pati par saviem interneta lietošanas paradumiem. Atceros kā šodien, kad man pirmo reizi telefonā parādījās internets. Biju tīnis un beidzot varēju sazināties ar vienaudžiem no citām pilsētām. Tas nekas, ka tas zibens ātrumā *apēda* manu *Zelta zivtiņas* kredītu un to nācās papildināt ik pa divām dienām. Toreiz varēju pat upurēt miegu, lai atrastu laiku virtuālajai pasaulei, jo tas bija kas jauns un nebijis. Tagad, kad internets vairs nav nekas īpašs, bet drīzāk ir pats par sevi saprotams, es brīžiem vēlētos, kaut mēs biežāk atgrieztos pie senajām metodēm – tiktos klātienē un sarunātos. Internets sniedzis tik daudz iespējas, ka nu varam strādāt, iegūt informāciju, nomaksāt rēķinus, pasūtīt ēdienu un daudz ko citu, nemaz nepieļoties no krēsla. Lai gan mums nekur nav jāiet, lai paveiktu kādu uzdevumu, šķiet, ka laika diennaktī ir kļuvis krietni mazāk. Vai tiešām nav labuma bez ļaunuma? Kāds mums laiku atņem, nozog un vairs nekad neatdos. Aizdomājos. Vai tiešsaistē sazināties tāpēc, ka mums nav laika satikties dzīvē, vai netiekamies tāpēc, ka visu laiku pavadām internetā?

Elisa Rudzīte

FOTOKOMENTĀRS

Lai arī uz atkritumiem lūkoties ne vienmēr ir patīkami, tomēr Padures muižā žurnāla *Satori* nometnē skats iepriecināja. Viss tika šķirot.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet: [redakcija@kurzemnieks.lv!](mailto:redakcija@kurzemnieks.lv)

Kurzemnieks

Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Inguna Spuleniece – 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Elisa Rudzīte – 63350568, elisa.zemite@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētāja: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv;

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalas” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 2897.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Apkuri vajag pieteikt laikus

Andris Aniņš, *Kuldīgas siltumtīklu valdes priekšsēdis:*

– Kuldīgā pamazām sākas apkures sezona – dažiem klientiem tā jau pieslēgta. Aicinu iedzīvotājus par pieslēgšanas nepieciešamību laikus informēt ēkas apsaimniekotāju, lai neveidotos rinda un ikvienam tiktu mūsu saražotā siltumenerģija, nodrošinot mājīgumu un komfortu. Apkure tiek pievienota rindas kārtībā, prioritāri ar siltumu nodrošinot bērnudārzus un skolas.

Vēršu uzmanību uz to, ka pieslēgšanu atlikt uz pašu pēdējo mirkli, kad zemās temperatūras, vēja un lietus ietekmē ēka jau paspējusi krietni atdzist un telpās kļuvis ļoti drēgni, nav labākais veids un naudu tā ietaupīt nevar, jo būs vajadzīgs daudz lielāks enerģijas patēriņš, lai ēku uzsildītu un telpās nodrošinātu nepieciešamo temperatūru. Mans ieteikums: sākt apkuri laikus un pamazām, lai, pienākot aukstajam laikam, šie jautājumi ir nokārtoti un katrs savās mājās, mācību iestādē vai darbavietā var justies omulīgi un patīkami.

Kurināmo *Kuldīgas siltumtīkli* ir sagādājuši – ir uzkrājums apkures sezonas pirmajiem mēnešiem. Šķeldu, malku un granulas turpinās pievest vietējie piegādātāji, kuri uzvarējuši uzņēmuma izsludinātajos iepirkumos. Vietējie iepriekšējos gados sevi jau apliecinājuši, nodrošinot stabilu piegādes grafiku, elastīgus samaksas noteikumus un teicamu kurināmā kvalitāti.

Lai labāk organizētu darbu, laikus iegādātos šķeldu, malku un granulas un par to norēķinātos, uzņēmumam ļoti svarīgi ir iedzīvotāju avansa maksājumi vasaras mēnešos. Paldies tiem klientiem, kuri izvēlas izlīdzināto maksājumu, avansā samaksājot par nākamo apkures sezonu. Vasarā kurināmo varam iegādāties par 10–20% lētāk, un tas

veicina to, ka siltumenerģijas tarifs nepieaug un noturas starp zemākajiem Kurzemē.

Analizējot siltuma zudumu siltumtrasēs, rasta iespēja zudumu samazināt vasarā līdz apkures sākumam. Šonedēļ noslēgta Sūru ielas siltumtrase divu kilometru garumā, kas nelielu skaitu klientu ar silto ūdeni nodrošināja arī ārpus apkures sezonas. Paldies klientiem par atbalstu un situācijas izprašanu! Sākot sezonu, trase atkal darbosies. Nākamajā vasarā – periodā starp apkures sezonām – būs papildu pasākumi, lai siltumenerģijas zudumu samazinātu arī citās vietās pilsētā.

Tiek turpināts siltumtrasi atjaunot un izbūvēt. Virkas ielas posma nomaiņā nācies saskarties ar vairākiem izaicinājumiem, bet tie tiek pārvarēti. Plānojam remontu pabeigt tuvāko nedēļu laikā. Teritorijas labiekārtošanai tiek meklēts labākais veids kopā ar tās apsaimniekotāju un Kuldīgas novada domi.

Priecē tas, ka aizvien vairāk iedzīvotāju izrāda interesi par jauniem pieslēgumiem, lai saņemtu pilsētas centralizēto siltumapgādi. Jau tiek plānota jaunu pieslēgumu izbūve nākamajā gadā. Izaicinājums *Kuldīgas siltumtīkliem* – kā darbu un finanses saplānot tā, lai pēc iespējas vairāk klientiem nodrošinātu gan apkuri, gan silto ūdeni.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Vadītājam jābūt uz vietas – tukšs numurs, ja deju kolektīva vai vokālā ansambļa vadītājs reizi vai divas mēnesi no kaut kurienes atbrauc. Ja tas zelta grauds trāpās, tas jāspodrina nepārtraukti, un to vislabāk var izdarīt savs cilvēks,” saka ilggadējā mūzikas pedagoģe Stella Pavloviča.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā visbiežāk lietojat internetu? Cik daudz laika tam veltāt?

Anda Pitkevica, pārdevēja:

– Izmantoju maz, tikai *Google*, sociālos tīklus gan ne, izņemot vatsapu saziņai. Mūsdienās internets tiek lietots par daudz.

Ja redzu tur citu bildes, man šķiet, ka es sevi ar to piesārņoju. Gribu dzīvot savu dzīvi, nevis domāt par citiem. Jo mazāk, jo labāk.

Daniela Terpa, skolniece:

– Izmantoju apmēram stundu dienā. *Sēžu* sociālajos tīklos un vatsapā, skatos *YouTube*, *Snapchat*, *Netflix*. Izmantoju arī

e-klasi. Pavasarī bija neforši, jo viss bija caur datoru. Liekas, ka bija par daudz, bet tāpat jau izmantoju.

Gunta, lietvede:

– Izmantoju gan darbā, gan mājās: ziņu portālus, *Facebook*, *Instagram*. Ziemā sanāk lietot vairāk, vasarā – mazāk. Es pārsvarā to daru telefonā, vīrs – da-

torā. Jāskatās, kā mēs sadalām prioritātes. Ja visu dienu sēž un spēlē spēlītes, tas rada atkarību. Ja izmanto darba vajadzībām, bet atceras arī par citām dzīves jomām, tad jau nav nekādas vainas. Ja bērņus nodarbina dažādos pulciņos un citur, tad jau viņi internetu tik daudz nelieto. Ja ne, ko tad citu viņi darīs?

Adams Priede, pensionārs:

– Nelietoju. Dēls gan izmanto. Meita rēķinus samaksā internetā. Es jau vecs cilvēks – ko es tur krāmēšos? Nav ne zinā-

šanu, ne saprašanas par tiem datoriem. Mūsdienās interneta ir par daudz – bērņus mēģināja no tā atradināt, bet sākās pandēmija, un nācās atkal pieradināt, jo bez interneta nekādi vairs nevarēja. Kā tad citādi būtu mācījušies?

Līga Brence, bibliotekāre:

– Lietoju internetbanku, maksāju rēķinus, izmantoju *Facebook*, lasu ziņas. Ikdienā daudz laika internetā nepavadu, bet darbā

nākas to izmantot. Reizēm man liekas, ka ir par daudz. Gribētos, lai jaunieši vairāk lasa grāmatas, kaut nav jau tā, ka nelasa nemaz. Vecākā paaudze nāk uz bibliotēku un internetu izmanto praktiskām lietām: maksā rēķinus, izdrukā bankas ziņojumus un citas lietas.

Renārs Vēvers, skolnieks:

– Pārsvarā skatos *YouTube* video par izdzīvošanas tēmām. Dienā internetā pavadu apmēram septiņas stundas; ja ir mājasdarbi,

tad vairāk. Man nešķiet, ka būtu par daudz.

Elisa Rudzīte, Lailas Liepiņas foto

PĒC PUBLICĒTĀ

Palīdzībai slimnīcā jābūt cauru diennakti!

Piektdienas, 4. septembra, numurā izlasījusi rakstu *Arvien vairāk argumentu Kuldīgas slimnīcas līmeņa saglabāšanai, Kurzemniekam* piezvanīja Ainas kundze no Turlavas. „Nekas nav svarīgāks par to, lai mūsu slimnīca strādātu arī naktī! Es to saku no savas ilgās pieredzes. Veciem cilvēkiem, īpaši sirds slimniekiem, tieši naktīs ap diviem trijiem uznāk sliktums. Tā bija manai mammai, tā bija kaimiņienei, ko savulaik aprūpēju. Un man pašai tā nesen bija – naktī kļuva slikti, bet cietos līdz 9.00, lai tiktu pie ārstes. Bet, tur nokļuvusi,

sajutos jau tik slikti, ka man izsauca ātro palīdzību.

Tāpēc aicinu visus parakstīties gan par dzemdību nodaļas saglabāšanu, gan par to, lai slimnīca strādātu visu diennakti. Un vēl, mīļie lēmēji ministrijā un valdībā, padomājiet – visiem laukos nav savas mašīnas, lai cilvēkus aizvestu un atvestu no Ventspils vai Liepājas, visiem nav tādas iespējas! Bet ministre Viņķele ar mums spēlēja kā kaķis ar peli – noķer un domā, vai palaist vaļā vai apēst.”

MUMS RAKSTA

Reģistrē biļeti un vinnē 300 eiro!

Kampaņā *Biļete jā-ņem pasažieri līdz 4. oktobrim* interneta vietnē www.panembileti.lv var reģistrēt biļeti, kas septembrī derīga braucienam reģionālo maršrutu autobusos un vilcienos.

5. oktobrī tiks izlozēti trīs laimētāji, kuri iegūs 300 eiro naudas balvu. Loterijā var piedalīties ikviens pasažieris neatkarīgi no vecuma un biļetes vērtības. Lai pretendētu uz laimestu, reģistrējot biļeti, jānorāda tās numurs, maršruta/reisa numurs, brauciena datums, biļetes summa un savs tālruna numurs. Var reģistrēt gan drukātās, gan elektroniskās biļetes. Tās jāsaņem līdz

loterijas beigām.

Pirms diviem gadiem tika organizēta kampaņa *Neapzodz sevi, paņem biļeti*, skaidrojot, ko pasažieri var zaudēt, biļeti nepaņemot, piemēram, maksāt sodu par braukšanu bez biļetes. Bet šogad, nedaudz iedvesmojoties arī no Valsts ieņēmumu dienesta čeku loterijas pozitīvajiem rezultātiem, tiek piedāvāts ieguvums loterijas veidā. Ceram, ka tā motivēs pasažierus biļeti paņemt, saglabāt līdz brauciena beigām un pārbaudīt, kas tajā rakstīts.

Zane Plone,

Autotransporta direkcijas pārstāve

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Kauslīgs vīrs un jaunieši,
neatmaidīgi irši

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākā inspektora pienākumu izpildītāja **Ineta Meiere**.

31. augusts. No rīta puses zvana cilvēks, kuram liekas, ka pa viņa dzīvokli kāds staigā. Aizbraucam, pārbaudām, bet bez saimnieka neviena cita nav. Vakarā zvana, ka Gaismas ielā pie rotaļu laukuma kokā atrodas iršu pūznis. Sazināties ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (VUGD), bet, tā kā irši cilvēkus neapdraud, tas nebrauc to novākt – pūznis paliek kokā. Paziņojam ēkas apsaimniekotājam.

1. septembris. Dienas lielākā daļa pāriet, nodrošinot kārtību un drošību pie divām skolām, patrulējot un lūkojot, vai nepilngadīgie pa stūriem nepīpē, nelieto aizliegtus dzērienus. Atkal saņemam ziņu par iršiem Gaismas ielā, jo nu kukaiņi kļuvuši agresīvi. Atkal zvanām glābējiem, un šoreiz tie pūzni novāc. Tad signāls – arodskolas pagalmā jaunieši pīpē. Braucam, bet nepilngadīgie, pamanījuši policiju, ar sportisku azartu pamūk uz visām pusēm. Vakarpusē ziņo, ka Pilsētas laukumā pamests staigulis, kādu izmanto vecāki cilvēki. Atvedam uz iecirkni – te tas gaida īpašnieku.

2. septembris. Piecos no rīta ziņa: pa Piltenes ielu agresīvi brauc divi auto – liels ātrums, skaļa gāzēšana. Informējam Valsts policiju. Dienas vidū autoostā sagaidām autobusu no Liepājas, jo sociālais dienests lūdz uz *Zilā krusta* patversmi Kabilē nogādāt cilvēku, kuram vairs nav dzīvesvietas un kurš ierodas Kuldīgā. Lūgumu izpildām.

3. septembris. Zvans: Smilšu ielā kašķējas nepilngadīgie. Vainīgos sastopam, notikušo pārrunājam un informējam vecākus. Parka ielā tiek sastapts vīrs pamatīgā žvingulī – tālāk viņš dodas ar protokolu kabatā. Šajā dienā saņemam jau otro signālu, ka jaunieši gatavi izvicināt dūres, šoreiz Estrādes parkā. Atkal pārrunas gan ar potenciālajiem kaušļiem, gan vecākiem. Tad nākas iesaistīties divu kaimiņu nesaskaņās Gudeniekos, proti, viens izbraukājis otram zemi, un zvanītājs vēlas, lai mēs ar braucēju pārrunājam, ka nav smuki bojāt citam īpašumu. Tas arī notiek.

4. septembris. Pēcpusdienā ziņo, ka uz Pelču ceļa izmē-tāti kūtsmēsli. Vieta apskatīta, notiek pārrunas ar vainīgo. Pēc sešiem vakarā redzam, ka Dīķa ielas malā plāvā guļ meitene. Izsaucam mediķus, jaunieta tiek nogādāta slimnīcā, sazināties ar vecākiem. Pēc tam zvans: arī Ēdoles ielas malā vīrietis guļ plāvā. Tas mums jau pazīstams, rakstām protokolu. Vēlā vakarā zvans no vīrieša: mazdēls grib ņemt viņa auto un doties piedzīvojumos, bet tiesību nav. Beigu beigās konflikts atrisinās.

5. septembris. Naktī mums zvana par Gaismas ielu, jo dzīvoklī skaļi skan mūzika. Īpašniekam izskaidrojam atbildību par naktsmiera traucēšanu. Viņš mūziku izslēdz. Pēc pāris stundām līdzīga sūdzība, šoreiz no Ēdoles – tur izklaidējas jaunieši. Aizbraucam un arī viņiem izskaidrojam likumā rakstīto. Mucenieku ielā garāmgājēju uzmanību piesaista divi mums zināmi vīrieši, kuri kādā dārzā lasa ābolus. Parunājam ar viņiem: neesot zinājuši, ka tas ir privātipašums, atļaujas no saimnieka nav, un abi dodas prom. Vakarā lūgums izšķirt ģimenes konfliktu. Kad ierodoties redzam, ka sievietei ir miesas bojājumi, izsaucam mediķus un Valsts policiju, kas pārņem lietvedību.

6. septembris. Pusnaktī palīgā sauciens no Piltenes ielas, jo laukumā pie bijušā lielveikala jaunieši automašīnā mūziku klausās skaļi. Kad ierauga policiju, mūzika tiek izslēgta – jaunieši esot savu kļūdu sapratuši. Ap četriem no rīta patruļa Liepājas ielā uz soliņa pamana jaunieta, kurš aizmidzis. Pamodinām, viņš dodas mājup. Ap vienienu dienā zvana, ka zālienā pie veikala Liepājas ielā kāds guļ un sauļojas. Atkal pazīstamais, kurš jau atkal saņem protokolu. Ap trijiem atnāk ziņa par citu vīrieti, kurš piemidzis uz soliņa gājēju ielā. Kad piebraucam, vīrs jau pamodies un dodas savās gaitās.

Nedēļas laikā brīdinām desmit neapzinīgus autovadītājus, bet īstus protokolus saņem 18.

Alberts Dinters

Dīķis ir sakopts

Augustā Vārmes centra dīķītim
Kārļa laukumā iztūrta gultne.

Pagasta pārvaldes vadītāja Lelde Ose stāsta: „Tajā ietek mazs avotiņš, taču citādi tas ūdeni saņem no lietiēm. Ceram, ka tas drīz piepildīsies.” Darbs paveikts vienas dienas

laikā, un no novada pašvaldības tam atvēlēts 10 280 eiro. Dīķī auguša ūdensrozes, un tās tur arī atstātas. L. Ose cer, ka tās turpinās augt un ziedēt. Nākamgad plānots dīķī ielaist vairākus amūrus, kas ēd dūņas un zāli, tāpēc tiek uzskatīti par kārti-

bas uzturētājiem. Tas palīdzēs gultni saglabāt tīru un neļaus ūdenskrātuvei aizaugt. Vienā hektārā parasti vajag 15 zivju, taču dīķa platībai pietiks ar mazāku skaitu.

Elisas Rudzītes teksts un foto

Mūspusē vērienīgas militārās mācības

No 8. līdz 13. septembrim Kuldīgas apkārtnē, Padurē, Kurmāles pagasta Upīškalnā, Skrundas novada poligonā Mežainē, kā arī Saldus novada Ezeres pagastā notiks Zemessardzes lauka taktisko mācību Zobens 2020 aktīvā fāze.

Tajā sadarbosies Valsts policija, Valsts robezsardze, Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēki un Nodrošinājuma pavēlniecība. Kolektīvajās mācībās tiks trenētas darbības hibrīdaprādraudējuma apstākļos, tāpat tiks pilnveidotas komandvadības spējas, stiprināta sadarbība starp apakšvienībām un pārbaudītas vie-

nību spējas plānot un īstenot aizsardzības operācijas. Uzdevumi tiks izpildīti iepriekš saskaņotos valsts, pašvaldības, juridisko un privāto personu zemes īpašumos.

Iedzīvotāji aicināti neuztraukties, redzot karavīru, zemessargu un militārās tehnikas pārvietošanos. Ārpus poligoniem tiks izmantota tikai mācību munīcija un kaujas imitācijas līdzekļi, kas rada troksni, bet veselību un dzīvību neapdraud. Bruņotie spēki atvainojas par neērtībām un lūdz ar izpratni izturēties pret īslaicīgiem satiksmes apgrūtinājumiem, kas var rasties, militārajai teknikai

pastiprināti pārvietojoties pa ceļiem un izpildot mācību uzdevumus.

Piedalīsies vairāk nekā 800 karavīru un zemessargu no 4. Kurzemes brigādes un 1. Rīgas brigādes, pārstāvji no Lietuvas Bruņoto spēku brīvprātīgajiem aizsardzības spēkiem un NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas. Mācības notiks Kurzemes brigādes teritorijā, tostarp Liepājā, Ventspilī, Kuldīgā, Dobelē, Jelgavā, Skrundas novada Mežainē un Liepājas ostā.

Alberts Dinters

Stipendija
topošajiem
mediķiem

Dažādu medicīnas specialitāšu studenti līdz 12. oktobrim var pieteikties Kuldīgas novada pašvaldības stipendiju konkursā.

Uz to var pretendēt students vai rezidents, kurš iegūst izglītību kādā pašvaldības atbalstītajā specialitātē: internists, gastroenterologs un/vai endoskopists, pediatrs/neonatologs, ginekologs-dzemdību speciālists, kardiologs, anesteziologs-reanimatologs, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts, otorinolaringologs, medicīnas māsa.

Stipendija tiktu izmaksāta katru mēnesi visu atlikušo studiju laiku: rezidentūrā – minimālās algas apjomā, bet bakalaura programmā – 50% no minimālās algas. Pēc studiju beigšanas trīs gadi jānostrādā Kuldīgas slimnīcā. Par nosacījumiem vairāk: www.kuldigasslimnica.lv.

Atbalsta biedrību ieceres

Kuldīgas novada deputāti domes sēdē nolēma līdzfinansēt četrus Lauku atbalsta dienesta atbals-tītus projektus.

710 eiro piešķirti Kuldīgas de-jotāju biedrības projektam *Kultūras mantojuma nodošana nākamajām paaudzēm*, kura kopējās izmaksas ir 5210 eiro. 479 eiro piešķirti Kuldīgas 2. vidusskolas atbalsta biedrībai *Esi savējais*, lai varētu notikt tautas deju nodarbības bērniem ar

attīstības traucējumiem. Šī projekta izmaksas ir 4970 eiro. Kuldīgas senioru skola uzrakstījusi projektu *Vesels un aktīvs mūža garumā*. Pavisam tas izmaksā 3402 eiro, pašvaldības līdzfinansējums – 10%. Starptautiskā kultūras projektu veicināšanas biedrība *Cantare* par 4900 vēlas īstenot projektu *Katram savu tautas tērpu*. Arī tam piešķirts 10% atbalsts.

Inguna Spuleniece

Lai ekonomika novados augtu

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Kurzemes biznesa klubā rīt, 9. septembrī, no 14.00 Saldus tehnikumā pasākuma tēma būs kvalificēts jaunās paaudzes darbspēks novadu ekonomikas uzplaukumam.

Diskusijā piedalīsies arī Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma direktore vietniece praktiskajā mācībā Astrīda Zeile, citu

tehnikumu un uzņēmumu pārstāvji. *Swedbank* vecākā ekonomiste Agnese Buceniece runās par tēmu *Ekonomikā dziļam kritumam seko strauja atgūšanās*. *Ko gaidīt tālāk*, bet mārketinga aģentūras *NJ Media* vadītājs Niks Jansons stāstīs, kā klientus internetā iegūt sistemātiski un attīstīt savu uzņēmumu. Tiks veidoti biznesa kontakti.

Mašīntalka bez kulšanas

Šogad Jautro mašīntalku Padūrē nedaudz pabojāja gan lietus, gan vīruss. Lai gan kuļmašina *Imanta* pie klēts bija atvesta, kulšanu nācās atlikt. Toties programma pārdomāta tā, lai labums tiktu gan garam, gan miesai.

Amatnieku darinājumi un lauksaimnieku ražojumi vesti teju no visas Latvijas. Arī amata meistari gan tuvāku, gan tālāku ceļu braukuši. Vēl pirms tam, kad pasākuma vadītājas Dace Blat-hena un Ieva Dzene visu svinīgi atklāja, viesi varēja mieloties ar padurnieku vārīto klētnieka Kriša koču, bada pankūkām, oglēs ceptu siļķi un skābputru, bet možu garu uzturēja Padures sieviešu ansamblis *Harmonija*, *Ziemeļmalas* tautas muzikanti, intuitīvo sajūtu un skaņu apvienība *Kanisaifas mistērijas*, vidējās paaudzes deju kopa *Bandava* un postfolkloras grupa *Rikši*.

Lai arī izrotāta, kuļmašina *Imanta* šogad stāvēja dīkā.

Padures audējām lietus dēļ nācās ik pa brīdīm glābt savu stendu, to apsedzot.

AR PROJEKTA UN PAŠU SPĒKIEM

Padures pagasta pārvaldniece Brigita Lange pastāstīja, ka nu jau sestā mašīntalka rīkota gan ar Valsts kultūrkapitāla fonda, gan pašvaldības atbalstu. Šis gads zīmīgs ar to, ka kuļmašina darbināta netika, jo plānojot bijis svarīgi, lai apmeklētāji ievēro arī sanitāro protokolu – divu metru distanci. Tirdziņā, darbnīcās un koncertos to ievērot varētu, bet kuļot noteikti veidotos palielāks pūlis.

Kultūras un sporta organizators Ģirts Immers atzina, ka diena pagājusi vienā skriešanā. Viņš teica lielu paldies Alisei Volanskai, kura Jautro mašīntalku aizsāka. „Tas ir svarīgi, ka pasākums iekustināts vairākus gadus. Tagad rīkošanu pārņēmu, bet apmeklētāji jau zina, ar ko rēķināties. Programmu likām tā, lai cilvēki var distancēties, tomēr izraudzīties to, kas katram tuvāks sirdij,” skaidro Ģ.Immers.

PIEPRASĪTAS LIELĀS BĻODAS

Savus darbus piedāvāja Padures keramiķes un audējas. Māla pavēlnieces Inta Bunga un Dzidra Strigune smejas, ka pērkot labi, jo viņu darinājumiem tirdziņā neesot konkurences. „Intai labi pērk lielās bļodas – tās kurš katrs nemaz netaisa, bet saimniecībā noder,” saka Dzidras kundze.

Jūrkalnieks Guntis Niedoliņš jau darinājis vairāk nekā 100 kokļu.

Viņa gan nav īsti mierā, ka kuļmašina netiek darbināta: „Latvijā ar Covid-19 pretrunas ir bezgalīgas. Lielveikalā var viens gar otru burzīties, bet tur, kur kultūra, viss jāievēro. Nīcina visu ārā.”

Biedrības *Padure* teltī mazie talcīnieki varēja paslēpties no lietus un iemācīties, kā no dzijas darināt bumbūšus. „Pa laikam kāds mazais atskrien. Meitenes nāk vairāk, bet ir arī pa kādam puisim,” priecājas darbnīcas vadītāja Lāsma Burmeisterē.

INSTRUMENTI, KAS HARMONIZĒ

Guntis Niedoliņš no Jūrkalnes atvedis savus koka izstrādājumus, tostarp kurzemnieku un latgaļu kokles. „Galvenokārt gribu parādīt, kā skan. Esmu visu mūžu amatnieks. Pēc koklēm pieprasījums ir diezgan liels. Tas ir instruments, kas harmonizē. Latvijā kokle ir simtiem gadu, un amatnieki visu laiku meklē, kā skaņu uzlabot. Savulaik bija četras stīgas, tagad mēdz būt pat padsmīti. Kurzemes kokles nākušas pārsvarā no sūtiem. Vēl instruments izplatīts Latgalē, bet Vidzemē mazāk.

Uz skatuves pirmais kāpa pašmāju sieviešu vokāli instrumentālais ansamblis *Harmonija*.

Dažādu koku vilna vesta no Madonas novada.

Latgaļu meistari nav pārāk aktīvi, bet mūspusē kokles tiek celtas godā. Arī Rīgā ir vairāki meistari,” stāsta G.Niedoliņš. Viņš atzīst, ka Jūrkalnē nav tik daudz cilvēku, lai izveidotu koklētāju ansambli, tāpēc pats ar vairākiem interesentiem spēlējot Alsungā.

Arī sajūtu bungu darbnīcā cēsnieki Ilze un Sergejs Bušujevi rādīja instrumentus, kas sniedz emociju līdzsvaru un izdzen visu nelabo. „Lielas un mazas bungas taisām paši. Esam arī pirtnieki, un šīs skaņas izmantojam rituālā,” pastāstīja Sergejs.

No Madonas novada ceļu mērojis koku vilnas meistars Ritvars Točs: „Varam parādīt visu procesu – kā vērpt, kā aust. Dainās viss aprakstīts. Pirms aitu vilnas koku vilna bija ikdienas apģērba pamatā. Var izmantot kārkļus, blīgzņas, liepas, vītulus. Jau pirms 3000 gadiem visi priesteri staigāja vītola kreklos – silti un veselīgi. Cilvēki varēja izvēlēties, kas kura veselībai vajadzīgs. Pret visām sāpēm palīdz apses vilna un izvilks.” R.Točs drīzumā solīja šajā pusē atgriezties, lai vadītu kursus, kuros meitas mācīsies darināt kroņus un pīt nātru pīnes.

ĪSUMĀ

Šaha turnīrs un jēra cepetis

Šis nedēļas nogalē Padures muiža aicina uz diviem interesantiem pasākumiem.

12. septembrī no 18.30 līdz 22.00 aicināti šaha cienītāji. Turnīrā, kas notiks pēc klasiskām tradīcijām, drīkstēšot arī smēķēt, sola rīkotāji. Spēles tiesās Elmārs Berķis. Pieteikties e-pastā: andris.tihomirovs@gmail.com, norādot vārdu, uzvārdu un dzimšanas gadu. Ja vajadzīga naktsmītne, jāsazinās ar muižas saimnieku Jāni Lazdānu (tāl. 29640028, e-pasts: janis.lazdans@pilis.lv).

13. septembrī tur paredzēts pasākums, kas veltīts gan Tēva dienai, gan atvadām no vasaras. Pirmo reizi 21. gadsimtā šeit uz liela iesma tiks cepts parkā ekoloģiski izaudzēts jērs. Varēs nogaršot jau pazīstamo Padures muižas ēdienu hagisu un zemnieku saimniecības *Paegli* kūpinājumus, piedzert *Smilškalnu* vīnu. Pēc jēra cepeša un citiem gardumiem muižas īpašnieks piedāvās ekskursiju. Abi pasākumi ir maksas.

Skolēnu autobuss Ķīmalē neiebrauc

Līdz šim pēc kādiem sešiem Ķīmales skolēniem pagasta autobuss iebruca līdz muižai jeb bijušajai skolai. Tagad situācija mainījies un bērniem nepilns kilometrs jāiziet līdz Ventpils šosejai, kur atrodas satiksmes autobusu pietura. Pagasta pārvaldniece Brigita Lange skaidro: kopš jaunie īpašnieki muižu remontē, autobuss tur vairs nevar apgriezties.

Pabeigti un iesākti

Pagastā ir tādi darbi, kas pabeigti, un tādi, kas tiek turpināti, skaidro B.Lange. Pagājušajā nedēļā pie Padures klēts pabeigts ierīkot apgaismojumu. Pie centra daudzdzīvokļu mājām iecerēts laukums bērniem. Tur rotaļu elementi līdz šim nav bijuši. Vēl tiek izstrādāts projekts, lai atjaunotu gājēju laipu pie dīķa.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

„Lai necer! Darišu gan”

Saruna ar kuldīdznieci **STELLU PAVLOVIČU**, ilggadējo mūzikas pedagoģi un neskaitāmu muzikālu pasākumu rīkotāju, notiek viņas skaistajā, pašas rokām veidotajā un koptajā dārzā Ēdoles ielā.

Saruna sākas ar dzimtas vēsturi un ar to arī beidzas, kad mamamāte ar pietāti izrāda, no kurām senču mājām atvesta ābele, rozes, vīrķstītes, flokši un citi krāšņumaugi vai kuri ir radu un draugu sadāvināti. Vēl tur ir pirms daudzziem gadiem celtā siltumnīca, vīra Ulā izbūvētais baseins ar krāsainām zivtiņām un ūdensrozēm (Stellas atpūtas stūrītis), katram bērnam tur iestādīts savs koks, ir rotaļu vieta mazbērniem. Viens no pēdējiem krāšņumiem – sarkanbalta puķu dobe sirds formā, ko Stella kopā ar vīru izveidojusi par godu 40 gadu laulības jubilejai. Visu šeit pieminēt nav iespējams, tāpat kā uzskaitīt S.Pavlovičas nopelnus Kuldīgas novada mūzikas dzīvē.

Esat pētījusi ciltskoku, dzimtas vēsturi dokumentējusi grāmatās un izveidojusi vairākus fotoalbumus. Kas uz to mudināja?

Vecaistēvs par pagātni neko daudz nestāstīja. Tas bija tāds laiks, kad labāk daudz nerunāt. Pie mums uz skolu nāca tāds Skude stāstīt par *Sarkano kultu**. Skude ir arī manu senču uzvārds, bet saistības nav nekādas, un tāda sakrītība vecamtevam likās kā kauna traips. Tāpat kā tas sarkanais kaklauss, kas man gribot negribot skolā bija jāsiens. Kad pārnācu no tikšanās, vecaistēvs prasīja, kas runāts. Atstāstīju. Vienīgais, ko viņš pēc tam noteica: „Nu, nez vai tā bija.” Ar to pietika, lai es sāktu saprast, ka bijis citādāk. Tas lika urdīties – kā tad isti bija? Vēlāk sāku vākt atmiņas, dokumentālas liecības. Tam veltīju brīvo laiku. Vēsture man šķiet daudz interesantāka nekā tagadne. Teksta tajās manās grāmatās nav daudz, tikai fakti, dokumentu kopijas, fotogrāfijas. Tādas liecības nevar apstrīdēt. Ir arī notikumam, katram cilvēkam vēlotās dzejas rindas. Mums dzimtā ir vairāki rakstītāji, kas stāstījis vai dzeju rakstījis kā veltījumus. Jaunajā paaudzē arī. Mākslinieki, gleznotāji.

Jūs izvēlējāties mūziku. Kas mudināja?

Audzīnāja mani vecaistēvs ar vecomammu. Vecamtevam patika mūzika un patika dziedāt, taču nebija tādas balsis. Bija saglabājušās ļoti vecas dziesmu klades vēl no strēlnieku un cara armijas laikiem. Dzimta vienmēr bijusi saistīta ar baznīcām savos pagastos, Kuldīgā ar Katrīnas baznīcu. *Apšenieku* saimniecība Ivandē savulaik bija bagāta, un pagājušā gadsimta sākumā, kad Kuldīgā sāka celt Annas baznīcu, daudz dziedāja tās celtniecībai. Tradīcija turpinājās arī pēc kara trūcīgajos gados. Pēc Otrā pasaules kara ar mācītāju kapos nevarēja izvadīt, bet cilvēki gribēja kristīgu izvadīšanu. Vecaistēvs gāja par izvadītāju, vecamamma līdzi – par dziedātāju. Viņai bija skaista balsis. Reiz jaunībā esot pat vinējusī derības ar puisēm, kuri gāja pieguļā, ka nakti nodziedās, neatkārtotju vienu un to pašu dziesmu. Puiši vārdu turēja un uzdavināja solīto zīda šalli. Esam to saglabājuši. Vecaistēvs mēdza uzsvērt, ka daudz var atņemt, bet ne to, ko tu vari. Tas ir galvenais, būtībā vienīgais, kas tev pieder. Joprojām aprīnoju, ka viņi no trūcīgajiem ienākumiem varēja sakrāt tik, lai nopirktu man klavieres. Vecaistēvs bija diezgan stingrs – bez ierunām mūzikas skola jāpabeidz, tad varēsot darīt, ko pati gribu.

„Visam savs laiks. Jāapzinās, ko katrs spēj, un jādod vieta tiem, kuri var vairāk.”

„Grūti pateikt, kas tieši mani šeit tur. Liekas, ka viss – debesis, koki, zeme, augi – ir citādāks. Savējie – kā nekur citur,” atzīst Stella Pavloviča.

Ja jums dažos vārdos būtu jāturpina teikums „Stella Pavloviča ir...”, ko jūs teiktu?

Kristīne Pavloviča, meita: „Mamma ar ziedošām acīm, rūpīgām rokām un sirds siltumu. Iedvesma un atbalsts ne tikai ģimenei, bet arī draugiem, kolēģiem un saviem audzēkņiem.”

Viesturs Liepiņš, radnieks, kādreizējais kultūras darbinieks: „Mērķtiecīga un talantīga. Radošajā darbībā un vispār dzīvē daudz pieredzējusi, bet nesaliektā.”

Viesturs Pirro, Sv. Katrīnas baznīcas mācītājs: „Radoša, muzikāla, atsaucīga, idejām bagāta kuldīdzniece, mūzikas vēsturiece. Līdzīgu mums nav.”

Alvils Altmanis, komponists un pedagogs, Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra mūziķis: „Visas Kuldīgas lepnums. Ar viņu lepojas bijušie audzēkņi. Es arī lepojos, ka man bijusi iespēja sadarboties ar tādu pedagoģi, kas ļoti labi orientējas dažādos mūzikas stilos. Vienmēr atvērta, bet, kad vajag, arī stingrāka.”

Līga Aleksandra Jāvalde, meita: „Spēcīga, mērķtiecīga, pārliecināta, aktīva personība. Labi izprot emocijas. Iedegas par mūziku, vēsturi, objektīvu, kvalitatīvu izglītību, par savu pilsētu. Redz talantīgus, cenšas tos izcelt. Meklē līkumsakarības it visā. Kā mamma – stingra, vienmēr mācījusi atbildēt par savu rīcību. Arī maiga un gādīga vecmāmiņa jeb mamāma mazbērniem.”

Un ko gribējāt?

Domāju, ka bērniņā pašai nebija vēlmes iet mūzikas skolā. Laikam kādā 4. klasē jau biju vecamammai izčinkstējusi, ka negribu vairs turp iet. No solfedžo neko nesapratu. Tolaik bija tāda mācību metode – vienkārši pateica, kas jāizdara, neko vairāk nepaskaidrojot. To atcerējos tad, kad mūzikas skolā jau strādāju un direktore Maruta Rozīte piedāvāja man ņemt šīs stundas. Sapratu, ka bērnam jāizskaidro, tad mūzika viņu interesēs.

Vēl manā laikā iešanu uz mūzikas skolu apgrūtināja apstākļi. Pilsēta neapgaismota, Ēdoles iela mazapdzīvota, jāiet garām vecajiem kapiem, kur parasti pulcējās bomži, vakaros no mājām izlaida suņus. Nez cik reizi meklēju apkārceļus, lai netrāpītos suņu baram vai kādam klaidonim ceļā. Tomēr mūzikas skolu pabeidzu.

Pēc pamatskolas, kad vajadzēja jau izlemt, ko tālāk, pārcilāju savas zināšanas. Arī ķīmija, matemātika un tādas eksaktās nozares patika, bet no mūzikas tomēr sapratu vairāk. Braucu uz Liepājas mūzikas vidusskolu. Tur bija kopmītnes, varēju biežāk atbraukt uz mājām. Vecvecāki jau bija gados. Cik atceros, vecamamma tikpat kā nekur negāja, vienīgi uz baznīcu. Domāju: es arī gribu būt tāda vecmāmiņa – vienmēr mājās; rīts, vakars vai nakts – bērni pie manis var atnākt.

Tālākais ceļš uz konservatoriju jau bija mērķtiecība?

Nezinu, vai mērķtiecība ir mana rakstura iezīme. Ļoti daudz jau kopš jaunības noticis

Ar mīlo vecomammu Lību.

tāpēc, ka man pateica: „Tu jau to droši vien nedarīsi...” Nē, lai necer! Darišu gan. Tāpēc vien reiz agrā jaunībā piedalījās Alfrēda Kalniņa diriģentu konkursā. Man teica: ko es kā pianiste tur eju, nav tik vienkārši. Visi mūzikas profesionāļi, bet es tāds skuķis viņu priekšā. Lemeta kā kaķēnu ūdeni. Gribējās mukt prom! Bet spīts palīdzēja izķepuroties. Un tad Leonīds Vīgners, kurš parasti savos izteicēnos bija diezgan nejauks, pateica atziņīgus vārdus par *to jauno meiteni*. Tas bija tik fascinējoši!

Konservatorijā apguvu vairākus instrumentus: pūšamos, kokli. Man patika flauta – iedeva pikolo, bet gribējās lielo. Par saksofonu padomju laikos pat domāt nevarēja – tad tas skaitījās kapitālistu instrumentus.

Vīram profesija ar mūziku nav saistīta, meitai Kristīnei un dēlam Mikum arī, bet Līga turpina jūsu taču mūzikas skolā, viņas bērni arī. Vai ģimēnē par darbu runājat?

Esmu sevi bieži vainojusi, ka nevaru no darba iziet. Teikusi, lai Līga neat-

STELLA PAVLOVIČA

- Dzimusi 1956. gadā Kuldīgā.
 - Beigusi E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolu, Liepājas mūzikas vidusskolu, Latvijas Valsts konservatoriju.
 - Vairāk nekā 45 gadus nostrādājusi par pedagoģi Kuldīgas mūzikas skolā.
 - Šogad augustā savu mūzikas draugu koncertā *Vēlreiz Sv. Katrīnas* baznīcā pateica ardievas darbam skolā, bet ne koncertdarbībai.
 - Kuldīgas Garīgās svētku, Kārļa Davidova starptautiskā čellistu konkursa, vairāku festivālu, koncertu, labdarības pasākumu organizatore, vokālo ansambļu vadītāja, koncertmeistare.
 - Trīs bērnu mamma, vecmāmiņa pieciem mazbērniem.
- Vīrs Uldis Pavlovičs – amatnieks, restaurators, cilvēks ar zelta rokām. Meitas: Kristīne Pavloviča strādā Valsts robežsardzes inspekcijas un slepenības režīma dienestā; Līga Aleksandra Jāvalde ir saksofoniste, turpina mamma darbu un ir Kuldīgas mūzikas skolas pedagoģe. Dēls Mikus dzīvo Norvēģijā.

1998. gadā Mariehamnā, Ālandu salu radio, ar audzēkņi, vēlāk izcilo čellistu un vairāku konkursu laureātu Juri Stūrmani.

Grāmatās un fotoalbumos dokumentēta dzimtas vēsture, bērnu bērnība un jaunības gadi, notikumi mūzikas dzīvē.

kārto manas kļūdas. Mūzikas skolas audzēkņi mums bija kā ģimene – ko tik kopā nedarījām! Bija ne tikai ārzemju braucieni, lai bērniem pasauli parādītu. Arī izbraucieni ar riteņiem, laivām, vēl visādas ekspedīcijas. Uldis un mūsu bērni līdzi.

Vai ir atšķirība, kā strādāt ar tiem bērniem, kuriem ir talants un vienlaikus slinkums, un ar tiem, kuri ir centīgi, taču pētrūkst dotību?

Visi no bērniem paša atkarīgi. Es varu iedot tik daudz, cik viņš vēlas. Nevaru uzbāzies ar to, ko viņš negrib. Skolotājs par bērnu ir atbildīgs. Solfedžo stundās cietēji bija manējie – iespējams, tieši pret viņiem pat biju stingrāka. Ja mamma ir skolotāja, tas nenozīmē, ka būs atlaides. Redzēju, cik greizsirdīgi ir Līgas bērni, kad sāka iet skolā. Mazajiem gūti saprast, ka mamma tur vairs nav mamma.

Kā ar to sapni par vecomammu, kas vienmēr mājās, zinot, ka tieši brīvdienās, svētkos ir koncertu laiks?

Ceru turpmāk piepildīt. Aizpildīt iepriekšējo gadu robu, kad nevarēju uz

mazbērnu koncertiem aiziet, jo pašai jāspēlē. Man tagad jautā, ko darišu, ja uz skolu vairs nav jāiet. Būs tik daudz, ko darīt!

Ir tādi skolotāji, kuri turpina strādāt arī pensijas gados.

Visam savs laiks. Jādod vieta jaunajiem. Jau tad, kad atteicos vadīt vokālos ansambļus, teicu: ir jāapzinās, ko katrs spēj. Jādod vieta tiem, kuri var vairāk. Vadītājam jābūt uz vietas – tukšs numurs, ja deju kolektīva vai vokālā ansambļa vadītājs reizi vai divas mēneši no kaut kurienes atbrauc. Ja tas zelta grauds trāpās, tas jāspodrina nepārtraukti, un to vislabāk var izdarīt savs cilvēks.

Daudzu atmiņā ir jūsu rīkotie Garīgās mūzikas svētki, kas savulaik Kuldīgā pulcēja ievērojamus māksliniekus.

Jā, tie notika desmit gadus. Sākās 90. gados, kad neviens nebrauca koncertēt uz laukiem, bet cilvēkiem vajadzēja garīgo maizi. Tāpēc tā doma radās. Valsts finansējuma nebija, bet bija daudz atsaucīgu uzņēmēju. Brīnumainas lietas kopā izdarījām! 2004. gadā bija pēdējie svētki. Tas jau bija laiks, kad mūzikas aprīce radās pavisam citi apgrīzeieni: it visur notika dažnedažādi koncerti – gan pilsētā, gan laukos. Sapratu, ka tādi svētki vairs nav aktuāli.

Daļa no Pavloviču ģimenes. Visus desmit sasaukt kopā pēdējā laikā nav izdevies, jo dēls Mikus ar ģimeni dzīvo Norvēģijā. Attēlā: meita Līga, mazmeita Nikola (mammai rokās) un Rebeka (aizmugurē), Stella un vīrs Uldis, meita Kristīne.

Vēlāk mazliet turpinājām Pilsētas svētkos, lai tajos būtu arī garīgā mūzika.

Vai ap to laiku šovbizness garīgo mūziku nomāca?

Garīgajai mūzikai klausītāji vienmēr bijuši un būs. Vienu laiku vadīju trīs ansambļus: Turlavā, Vilgālē un Vārmē. Pirms tam bija arī Rendā, vēl uz citiem pagastiem braukāju. Sarunāju koncertu kādā nomajā lauku baznīcā. Mazā Līga, kā vienmēr, līdzi. Braucam ar *busiņu* pa lauku ceļu, apkārtnē nevienas mājas. Rudens, saulaina septembra diena – kā radīta kartupeļu noņemšanai. Ja tur būtu mājas, visi būtu kartupeļu laukā, ne jau ietu uz baznīcu koncertu klausīties. Ko gan biju iedomājusies! Baznīca tāda pakalniņā, veram durvis vaļā, un tā – cilvēku pilna! No divu pagastu pansionātiem, skolām atvesti. Tas bija dievgistu koncerts! Kā vienmēr, kad jūtu, ka cilvēki to uztever līdz sirds dziļumiem.

Cik jums svarīgi, kāda ir publika un tās zināšanas mūzikā?

Atceros, ka ar čellistu Juri Stūrmani spēlējām Ālandu salās kādā slimnīcā. Tu r bija arī ļoti smagi slimnieki. Pēc koncerta piegājām pie kāda vīra gultas, un viņš Jurim teica, ka nekad neko tik skaistu neesot dzirdējis. Citreiz spēlējām kādā Dānijas skolā. Pienāca pie skatuves viens puisītis un burtiski atvērtu muti visu koncertu Juri kā brīnumā skatījās. Vēl daudz tādi koncerti bijuši, kad apliecinās tas, cik svarīgi spēlēt no patiesas sirds. Pieminot Juri, jāatzīst, ka arī viņš bija Davidova konkursa iesākums. Cik esmu pētījusi mūzikas vēsturi, mums nav bijis otra tāda jaunieša, kas mūzikas skolas laikā spētu sarīkot solokonzertu. Atļaušos teikt: čella spēlē 19. gadsimtā mums bija Kārlis Davidovs, 20. gadsimtā – Juris Stūrmanis.

Stāstījat, ka dzimta daudz saistīta ar Kuldīgas Svētās Annas baznīcu, tomēr koncertiem vairāk izvēlāta Katrīna.

Man ar Katrīnas baznīcu ir senas saites kopš mūzikas studiju laikiem. Baznīca tad bija slēgta, bet vienam vīram – Hermanim Rietam – bija atslēgas. Viņš mani pa kluso ielaida mācīties spēlēt ērģeles. Tas bija 70. gadu sākumā. At-

ceros ainu, kā viņš ar to lielo atslēgu atslēdza durvis, uzkāpām augšā. Gaismas nebija – tikai viena svece. Viņš mina paminas, un es vārgās liesmiņas gaismā spēlēju, skatoties uz lielo, melno telpu un dzirdot akustiku. Tādas neizdzēšamas atmiņas.

Pēc tam bija vēl kāds interesants stāsts. Gunta Krauze beidza zēlīti, diplomdarbā bija izrādē *Leitinants Šmits* ar prozektoriem un visādām šaušanām. Topošajai rezīsoerei piemērotākā vieta šķita Katrīnas baznīca, un mani palūdza izrādē muzikāli noformēt. Vēl gadijums, kad Līgai bija tikai pāris nedēļu kopš dzimšanas. Kuldīgu skatīt brauca kultūras ministrs – neatceros, kurš tolaik. Man jāšēd Katrīnā pie ērģelēm, bet ministrs kavējās. Atbrauca pēc pusotras stundas. Kā es sevi lādēju: „Kas es par māti!”

„Vecaistēvs mēdza uzsvērt: visu var atņemt, bet ne to, ko tu vari.”

Kādas jums attiecības ar Dievu, kristietību?

Es zinu, ka Viņš ir. Un atbalsta mani, ja palūdzu. Ir atrisinājies visas manas problēmas. Arī visos lielajos pasākumos, īpaši brīžos, kad šķiet, ka viss brūk un jūk. Tik bieži ir pārklāties negaisi, bet pēkšņi noskaidrojies un saulīte uzspīdējusi. Viņš vienmēr bijis klāt. Visi mani bērni jau mazi kristīti, bet ārpus Kuldīgas. Padomju laikā skolotājam varēja klāties slukti, ja vadība uzziņātu, ka viņš saistīts ar baznīcu. Varbūt par mums kāds zināja, bet nenosūdzēja.

Droši vien kā mūzikas pedagoģei, koncertmeistarei bijuši darba piedāvājumi citur, bet esat palikusi uzstīga dzimtajai Kuldīgai.

Esmu aicināta uz uz ārvalstīm, kur atalgojums nesalīdzināmi lielāks. Daudz ir braukts ārpus Latvijas, bet īpaša sajūta pārņem ikreiz, atgriežoties mājās. Ciemos es pat īsti gulēt nevaru. Katram mums savs nolikts.

* *Sarkana bulta* – padomju jeb sarkano partizānu grupa

Jolanta Hercenberga, Alberta Dintera foto

Indriķis Zeberīņš dzimtas atmiņās

Interesants, talantīgs, ar labu humora izjūtu un arī diezgan asu mēli, lai ne visiem patiktu, – tā Indriķi Zeberīņu raksturoja viņa kuplās dzimtas pārstāvji, kad augustā saietā Snēpelē pulcējās mākslinieka 138. dzimšanas dienā.

Devums mākslā – vērā ņemams

Gleznotājs, viens no izcilākajiem grafiķiem, asprātīgs karikatūrists, grāmatu ilustrators Indriķis Zeberīņš 1882. gada 30. augustā dzimis Snēpales pagasta *Sprincaldeniekos* lauksaimnieku ģimenē.

Snēpales muižā Indriķa Zeberīņa piemiņas istabā iekārtots arī atpūtas stūris, kurā var apskatīt mākslinieka ilustrētās grāmatas.

Īpašs devums mākslā ir grāmatu grafika, kurā zemnieku dzīvi viņš attēlojis īpašā manierē, pievēršot uzmanību detaļām. Māksliniekam bijusi laba humora izjūta, darbi bieži ir satīriski.

Pazīstamākās I. Zeberīņa ilustrētās grāmatas: Zeibolts Jēkaba *Trakais barons Bunduls*, Annas Brigaderes *Dievs, daba, darbs*, Andreja Upiša *Sūnu ciema zēni* un *Zaļā zeme*, Jāņa Jaunsudrabi-

ņa *Zaļā grāmata*. I. Zeberīņš arī literarizējis un ilustrējis latviešu tautas pasakas, zīmējis karikatūras vairākos preses izdevumos. Par savu aso satīru no 1951. līdz 1956. gadam pavadījis Rīgas cie-

tumā kā politeslodzītāis, bet pēc tam pasūtījumi jauniem darbiem stipri samazinājušies, jo varas režīmu viņš nav atbalstījis.

Lai gan līdz ar studiju un sabiedriskās dzīves sākumu I. Zeberīņa

pastāvīgā dzīvesvieta bija Rīga, uz Snēpeli pie radiem viņš braucis bieži, un daudzi atzīnību guvušie darbi tapuši šeit. Ar atmiņām par šīm viesošanās reizēm nupat saietā dalījās dzimtas pārstāvji.

Radu tik daudz, ka ne saskaitīt

Indrai Valeniecei, kura Rīgā strādā skolā par režisori un skolotāju, I. Zeberīņš ir vecmāmiņas mammas brālis, kuru viņa atceras tikai pēc nostāstiem.

„Pirmo reizi radu saietā biju tad, kad svinēja Zeberīņa simtgadi. Man kā bērnam bija dzejoļiši jāskaita. Mamma lika,” smeja Indra. „Kad Indriķis nomira, man bija divi gadiņi, tāpēc atceros viņu tikai pēc vecāku stāstītā. Bet darbus pēc rokraksta atpazīstu – īpašs talants. Mūsu vidū ir daudz mākslinieku. Man ir 18 brālēni

un māsīcas. Esmu kā Trusītis no *Vinnija Pūka*, kuram to radu tik daudz, ka nevar saskaitīt. Mamma ir no septiņu bērnu ģimenes. Viņas mammai Otilijai bija septiņi bērni, sešiem pašiem ir bērni. Savus jaunākās paaudzes radus es visus pat nepazīstu. Arī Otilija ir no sešu bērnu ģimenes, un no tā atzara tāpat ir kuplas ģimenes. Šī ir vieta, kur var sastapt attālākos radus, pirmo reizi ieraudzīt. Kādreiz padomju laikā mums arī bija radu saiets, bet 9. maijā, jo daudzi no ģimenes bija pārliecināti komunisti.”

Bija labs peldētājs

„Ļoti omulīgs onkulis bija,” saka Karlis Gobze, kuram I. Zeberīņš ir vecmāmiņas brālis.

„Mēs dzīvojām *Poriņu* mājās, kas ir kaimiņos *Saldeniekos*. Kad Indriķis tur ciemojās, arī mēs gājām pie viņa. Viņš mums, puīšiem, gan visādas blēdības mācīja, gan dzīves gudrības stāstīja. Patika viņa stāstītās anekdotes. Kad atbrauca uz Snēpeli, vienmēr daudz strādāja. Bija labs peldētājs, un, pateicoties viņam, mūsu radi manā un mana tēva paaudzē bijuši labi peldētāji. Viņš mudināja iet uz ezeru. Indriķis arī stāstīja, kā braucis pa Eiropu. Vilciņā vajadzējis spilvenu, bet, tā kā vāciski labi nav pratis, prasījis pavadonei pa savai mo-

dei, un sanācis, ka prasa buču. Viena vēstule man saglabājusies, kurā viņš apraksta, kā cara armijas zaldāti dzīvo. Arī tādā sarakstē humors jūtams.

Pēc apcietinājuma tikāmies Rīgā. Mēs tā īsti pat nezinājām, par ko viņam to cietumsodu piesprieda. Apmēram tik runāja – uzzīmējis govi ar diviem tesmeņiem, lai kolhozā palielinātu piena izslaukumu. Otra bilde, ka jūrnieks viņa baltajā bārdā lej šnabi. Bijis tāds gadījums, ka piesējies viens jūrnieks, lai sadzer draudzību. Viņš to uzzīmējis. Tie arī galvenie pierādījumi esot bijuši. Tagad jau zināms, ka tie mākslinieki, kuri tajā laikā nebija tik pieprasīti, parūpējušies, lai Zeberīņu novāktu no skatuves, jo viņam bija ķēriens un darba līdz tam netrūka. Pēc cietuma, pēc Staļina nāves viņš pie darba vairs netika. Nebija piedāvājumu ilustrēt grāmatas. Tāpēc viņš pievērsās baznīcās svētbildēm.”

„Vairums esam saistīti ar mūziku un mākslu”

Jānis Līdaka no Rundāles stāsta: „Indriķis ir mana tēta mammas jeb vecmāmiņas Otilijas onkulis.”

Talantīgajam dzimtas pārstāvim par godu rīkote saieti esot tā retā reize, kad kuplās radu saimes pārstāvjus varot satikt plašā klāstā, tādēļ ne katru gadu, bet ik pārgadu tajos piedaloties. Viņš mākslinieku I. Zeberīņu kā vīru ar asu mēli, kas visiem līdzgaitniekiem nav patīcis, atceroties vien pēc tēva nostāstiem. Dzīvē sastapušies neesot. „Kad tēvs sāka Rīgā skolā mācīties, tad pie Indriķa kādu laiku dzīvojais. Ir dzirdēts, ka te, Snēpelē, Zeberīņš reizēm uz visiem esot pukstējis. Atceros, ka bērniņā mums viņa darbus rādīja un teica, ka tie ir radinieki. Lepni jutāmies. Mēs ģimenē visi zīmējam. Tētis, es, mans brālis – visi esam mācījušies lietišķās mākslas vidusskolā. Vairāk vai mazāk esam ar mūziku un mākslu saistīti. Visā dzimtā šajā jomā ir talants. Es esmu brīvmākslinieks un restaurēju.”

Patīkams cilvēks

„Es dzīvoju *Saldeniekos* (*Sprincaldeniekos* – aut.), un Indriķis pie mums brauca ciemos. Viņš bija ļoti interesants, jauks un patīkams cilvēks, stāstīja dažādus notikumus no savas dzīves,” atceras Ārija Valeniece no Rīgas. Viņas mamma ir Otilija, kurai I. Zeberīņš ir onkulis.

„Atmiņā palicis, kā man bija jāfīra, jāmazgā un jāuzpucē māja – kā jau ciemiņus gaidot. Viņš vienmēr caurām dienām mežā vai pie ezera gleznoja. Man diemžēl nav nevienas gleznas. Viņam bija divi dēli un viena meita. Pirmā sieva nomira, un viņš apprecējās otru reizi. Ļoti jauka sieva bija. Kad Indriķis nomira, visas gleznas palika sievietei. Bet viņai radās veselības problēmas, un mēs pat nezinām, kādas bija beigas un kur visi darbi palika. Vēl atceros, ka bijām vienās kāzās, kur mans divgadīgais dēls bija jaunākais, bet Zeberīņš – vecākais viesis. Man ir daudz viņa fotogrāfiju, arī izgriezumi no avīzēm ar zīmējumiem saglabājušies.”

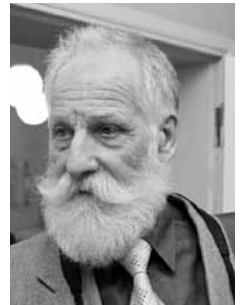

Gleznojis ar viņa krāsām

„Mana vecmāmiņa ir Zeberīņa māsa. Diezgan ciešā saskarē bijām ar Indriķi, ar viņa krāsām pat esmu gleznojis,” saka Vilnis Līdaka, kurš ir restaurators Rundāles pilī.

„Kad viņš vasarā atbrauca ciemos uz Snēpeli, kopā gājām uz mežu, skatījies, kā gleznoja,” atceras Vilnis. „Viņš stāstīja, kā vajag dzīvot, deva padomus. Teica, ka pīpēt nevajag, stāstīja, kādu ļaunumu tas atnes. Arī dzeršana. Acīmredzot tam bija izgājis cauri. Viņš bija maza auguma, ļoti runīgs un ar asu mēli, tāpēc daudz ienaidnieku iemantoja.

Mēs visi ģimenē protam zīmēt. Kad stājos Rīgā skolā, nedēļu pie viņa dzīvoju. Esmu gleznojis ar viņa krāsām, skatīties skices. Viņš stāstīja, kas un kāpēc tajās redzams. Esmu spēlējis viņa klavieres, vijoli, flautu. Zeberīņam zīmēšana kā pati no sevis padevās. Manā skatījumā labāk padevās tieši zīmēt, nevis gleznot ar krāsām. Bet viņam labāk patika ar krāsām strādāt.”

Spēle pret vardarbību

Nav noslēpums, ka mūsdienu bērniem un jauniešiem mobilās ierīces ir neatņemama ikdienas daļa. Dažādu spēļu un lietotņu izmantošana nokaitina ne vienu vien pieaugušo. Bet Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (VBTAI) nupat radījusi jaunu mobilajām ierīcēm paredzētu spēli *Hei, mosties!*, kurai ir pozitīva pievienotā vērtība.

LĪDZĪGA IKDIENAI

Interaktīvo spēli bērniem un pusaudžiem radīt likuši divi iemesli. Pirmais – bērni neatpazīst vardarbību, jo nereti domā, ka tas, ko viņi piedzīvo, ir norma. Otrais – bērniem ir bail vai kauns par to runāt. Spēle atradusi veidu, kā šo auditoriju uzrunāt tai saprotamā un pieņemamā veidā, jo pieaugušo brīdinājumi ne vienmēr tiek sadzirdēti. Lai arī radīta tikai šīgada sākumā, tā jau kļuvusi iecienīta. Ja palūko tikai lietotnē *Google Play*, redzams, ka tā lejuplādēta vairāk nekā 1000 reizi un tās novērtējums no piecām zvaigznēm ir četras.

Arī *Kurzemnieks* spēli izmēģina, un pirmais iespaids ir pozitīvs. Katrs pats var veidot sava varoņa tēlu, sākot ar izskatu un beidzot ar apģērbu. Tiek izspēlētas ikdienas situācijas, ar kādām bērns sastopas. Virtuālos soļus papildina interaktīvi uzdevumi, kuru izpilde ir vienkārša, vizuāli tie atgādina citu populāro spēļu uzdevumus. Beigās bērns var redzēt, kādu vērtējumu viņš ir ieguvis, kā arī sacensties ar draugiem, punktu skaitu salīdzinot. Tāpat spēle saglabā iepriekš sasniegtos rezultātus un ļauj turpināt no tās vietas, kurā bērns to beidzis.

Spēlētājiem tiek arī atgādināts par iespēju lūgt padomu un palīdzību, zvanot pa bērnu un jauniešu uzticības tālruni 116111. Šī spēle atgādina arī drošas interneta lietošanas pamatprincipus.

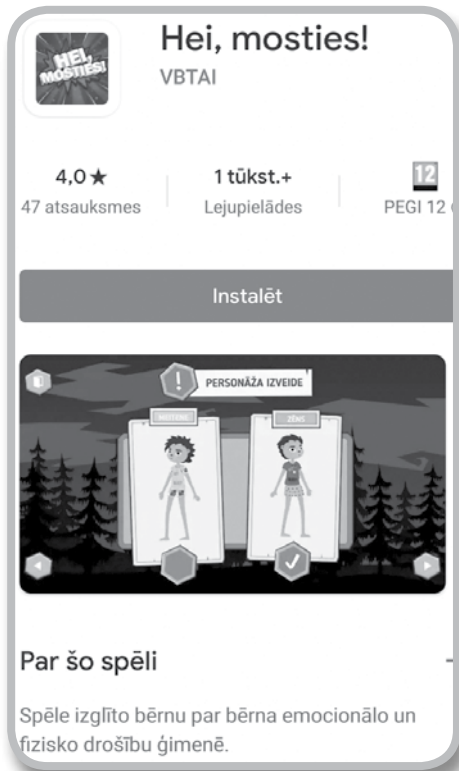
ĻAUJ SAPRAST PAŠAM

Kā vēsta ieraksts VBTAI mājaslapā pie spēles prezentācijas, nosaukums *Hei, mosties!* aicina uz aktīvu darbību gan bērniem, gan pieaugušos. Ja vecāki, draugi, radnieki vai speciālisti, kuri ikdienā ar bērniem ir kopā, saredz vai jūt, ka viņi tiek pakļauti emocionālam vai fiziskam apdraudējumam, tad jārikojas aktīvi un nav jābaidās par pārkāpumu ziņot, jo tikai tā var vardarbību novērst vai mazināt.

Kā savulaik uzsvērusi VBTAI priekšnieces vietiece, nu Labklājības ministrijas bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore Liene Kauliņa-Bandere, spēle veidota ar mērķi veicināt bērnu izpratni, attīstīt prasmi pazīt vardarbības pazīmes un, pats galvenais, mudina meklēt palīdzību, kā arī atbalsta personas, kurām to lūgt. Tā ir arī kā aicinājums nebaidīties ziņot un signalizēt par savām sāpēm.

„Svarīgi ir bērniem ar spēles elementiem iemācīt vardarbību atpazīt, jo bieži vien mēs, pieaugušie, runājam un stāstām, bet bērns neieklaušās, jo sevi ar konkrēto problemātiku nesaista,” uzsvērusi L.Kauliņa-Bandere. „Bet, kad viņš spēj saprast savas rīcības pareizību vai nepareizību un patstāvīgi to analizēt, izmēģinot dažādas spēles variantus, tas bērnam paliek atmiņā, un viņš arī reālajā dzīvē spēj modelēt dažādas situācijas.”

Rakstniece Guna Roze, kura šo lietotni izmēģinājusi, saka: „Izskatās, ka tas varētu būt izņēmuma gadījums, kad vecākiem ir iemesls nevis aizliegt bēr-

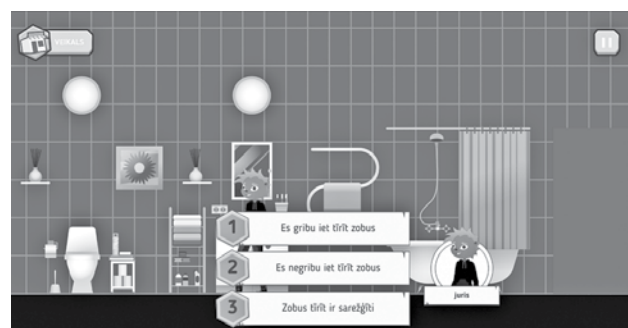

Par šo spēli

Spēle izglīto bērnu par bērna emocionālo un fizisko drošību ģimenē.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas radītā spēle bērnus izglīto, lai tie spētu pazīt dažāda veida vardarbību.

nam spēlēt, bet tieši mudināt to darīt. Par vardarbību pret bērniem arvien drosmīgāk runā māksla: kino, teātris un, izmantojot vārda spēku, arī literatūra. Latviešu rakstnieku darbos epizodiski atspoguļoti visi vardarbības veidi.”

Spēles mobilajās ierīcēs bērniem ir kļuvušas par ikdienu. Kāpēc gan neapvienot patīkamo ar lietderīgo? *Hei, mosties!* piedāvā tieši šādu iespēju.

Spēli *Hei, mosties!* bez maksas var lejuplādēt elektronisko lietotņu veikalos *Google Play* un *App Store*, kā arī VBTAI mājaslapā: www.bti.gov.lv/lat/esf_projekts_/mosties.

Bērns izspēlē ikdienas situācijas. Tās papildinātas ar interaktīvām sacensībām, kuru laikā tiek krāti punkti.

Centra Dardedze pētījums par vardarbību pret bērniem vēsta, ka ir četri vardarbības veidi:

- 1) novārtā pamešana jeb vecāku nolaidība,
- 2) emocionālā vardarbība,
- 3) fiziskā,
- 4) seksuālā.

Bērnu tiesību aizsardzības likumā šīs vardarbības skaidrojumi ne vienmēr ļauj skaidri apzināties, kurā brīdī kāda cilvēka rīcība var tikt šādi traktēta. Šo trūkumu savā veidā aizstāj spēle *Hei, mosties!*, jo visnotaļ draudzīgā, bērnu psihi netraumējošā manierē atklāj vardarbības izpausmes formas.

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

193. kārtā

Pasaulē pazīstama ēka, arī Raganu māja, slavēta ar fantastisko, apzināti graujošo dizainu. Tūrisma objekts. To projektējis kāds Holivudas mākslinieks, sākotnēji (1921) celtas kā filmu studijas telpas, biroji un ģērbtuvēs. Pēc pieciem gadiem māja pārceļta uz pašreizējo atrašanās vietu. Šo ieskauj tīši aizaudzēts angļu stila dārzs un grāvīms līdzīgs dīķis. Mājai nosaukums dots par godu pirmajai ģimenei, kas nolēma tur dzīvot. Kopš tā

laika tur dzīvojušas vairākas ģimenes. Māja tiek dēvēta par Volta Disneja idejas priekšteci, jo tajā dekorācijas kļūst par pilnībā apdzīvotu vidi.

Atbildi gaidām līdz **10. septembra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

192. kārtas atbilde: Nabembas tornis, Brazavila, Kongo Republika, Āfrika.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Vilnis Bēniņš, Inese Midrijāne, Vineta Kondraņicka.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atbildes līdz **10. augusta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Konkursu atbalsta

Pareizā atbilde: Ēkai, kas atrodas Kuldīgas vecā tilta galā, starp abu stāvu logiem pazudusi dekoratīvā svītra.

Pareizi atbildējuši: šoreiz uzdevums bijis grūts, minējumi – visdažādākie, no visiem konkursantiem pareizi atbildējis vien Ojārs Silkans.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

36. jautājums

Kā sauc filmu, kas Kuldīgā uzņemta 2007. gadā?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **10. septembra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

35. jautājuma atbilde: 1962. gadā.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Ne čiku, ne grabu – labrīt pie loga!

Atbildes līdz **10. septembra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizā atbilde: sakta.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente, Ojārs Silkans.

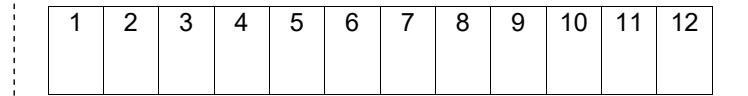
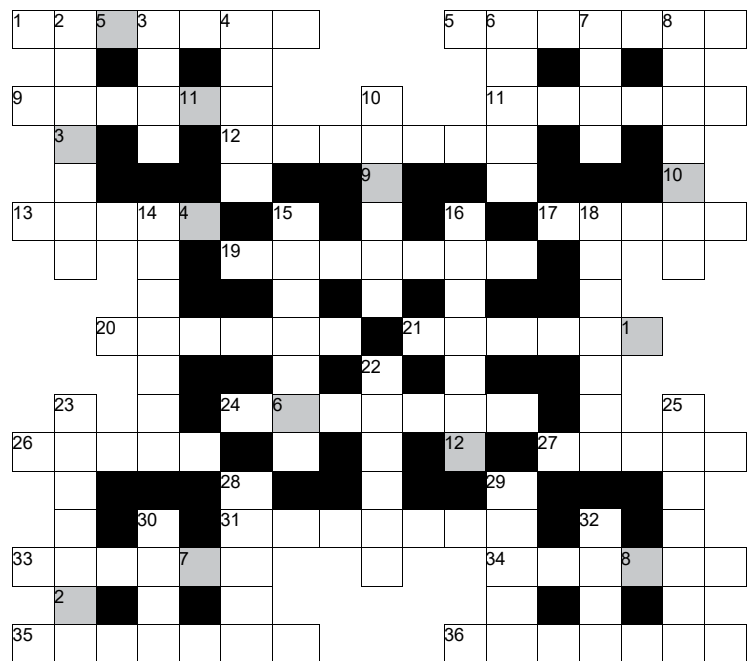
JOKI

Policists notvertam arestantam vaicā:

- Kādēļ no cietuma bēgāt?
- Gribēju precēties.
- Jums gan ir neparasts priekšstats par brīvību.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Agita Ļeontjeva**.

Risinājumu gaidām līdz **10. septembrim**.

Horizontāli

1. Siltumizolācijas materiāls, ko iegūst, apdedzinot stiklveida vulkānisko iežu gabalus. 5. Varonis sengrieķu mitoloģijā. 9. Latviešu veterinārārsts, ierēdnis un politiķis, bijušais Latvijas veselības un aizsardzības ministrs (1971). 11. Karavīra cepure no ādas vai vadmalas (no 18. gs. līdz 20. gs. sākumam). 12. Kaltētas maizes vai īpaša maizes izstrādājuma šķēles. 13. Senajā Ēģiptē kareivīga dievība, dieva Ra meita, kas bija arī liellopu aizgādne. 17. Alkoholisks dzēriens, ko gatavo, saldai, karstai tējai piejaucot rumu, konjaku vai spirtu. 19. Neliels olveidīgs keramikas vai metāla pūšaminstruments; pēc skaņas atgādina flautu. 20. Vēlā klasicisma stils Rietumeiropas arhitektūrā un lietišķajā mākslā (ap 1800.–1830. g.). 21. Pilsēta Indonēzijā, Javas salā. 24. Tauku un holesterīna izgulsnējums lielo artēriju sienā. 26. Rotaslieta piesprašanai pie tērpa. 27. Latgaļu apdzīvots novads 13. gs. 31. Zilums, zemādas asinsizplūdums. 33. Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums. 34. Bijušais latviešu biatlonists, uzņēmējs, fitnesa treneris (1972). 35. Cepeškrāsnī vai krāsnī cepts (retāk sautēts) paliels gaļas gabals. 36. Saturna pavadonis.

Vertikāli

2. Viena no vairākām kustīgām plāksnēm lidmašīnas spārna pakalējā daļā. 3. Jupitera pavadonis. 4. Valsts institūcija, kas valsts vārdā likumā noteiktā kārtībā izskata civillietas un krimināllietas. 6. Namdara darbarīks, ar ko velk svītras apaļbaļķos veidojamo rievu vietās. 7. Tumsas un ļaunuma valstības gari zoroastrisma reliģijā un mitoloģijā. 8. Babilonijas valsts augstākais dievs, Babilonas pilsētas aizbildnis. 10. Turku kareivis. 14. Lašu dzimtas suga. 15. Kārtīgs, rūpīgs; precīzs. 16. Itāļu teologs un filozofs, sholastikas pamatlicējs (1033–1109). 18. Klejojošs dziesminieks Senajā Grieķijā. 22. Alus darītava; spirta dedzinātava. 23. Sengrieķu mitoloģijā – Krētas valdnieka Mīnoja meita, kas Atēnu varonim Tēsējam ar diegu kamolu palīdz izkļūt no labirinta. 25. Asiņainas brūces, kas parādās uz ticīga cilvēka ķermeņa, ekstāzē apcerot krustā sistā Jēzus Kristus ciešanas. 28. Kopīgs nosaukums vairākām kulturāli saistītām Amerikas pamatiedzīvotāju ciltīm, kas apdzīvo teritorijas ASV DR. 29. Liels, spēcīgs vilnis. 30. Vācu filozofs, filologs un psihologs (1844–1900). 32. Apdzīvota vieta Auces novadā.

Pareizā atbilde: DŽIUDŽITSS – japāņu brīvā stila cīņas un paš aizsargāšanās sistēmas nosaukums Japānā līdz 1882. gadam.

Atbildes

Horizontāli 1. Džekpots. 5. Džersijs. 9. Elīza. 10. Sloka. 12. Trose. 13. Roka. 14. Urga. 15. Lesko. 17. Stara. 19. Lonža. 21. Skola. 23. Stils. 26. Akri. 27. Sols. 28. Džigers. 29. Dogs. 31. Sils. 33. Apiss. 35. Tacis. 36. Avene. 37. Zante. 40. Kampa. 42. Lomi. 44. Bija. 45. Odere. 46. Idras. 47. Ieris. 48. Stīraks. 49. Aplikāta. **Vertikāli** 1. Džellaba. 2. Emīls. 3. Puaro. 4. Sala. 5. Doku. 6. Rētas. 7. Ikona. 8. Siekalas. 10. Skala. 11. Arkas. 16. Koki. 18. Tols. 20. Nargile. 21. Sroga. 22. Lādes. 24. Tūska. 25. Soģis. 29. Džezroks. 30. Spēt. 31. Sika. 32. Sasaista. 34. Salmi. 35. Tenis. 38. Niekī. 39. Eleja. 40. Kaili. 41. Moruā. 43. Idus. 44. Basa.

Pareizi atbildējuši: Gunta Vāciete, Velta Višņevska, Bruno Mekšs, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Atmiņejumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstulju kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcent's*.

PĀRDOD

Trīsistabu **DZĪVOKLI** Pelču pagasta Avotos-8. Tālr. 28615836.

TOYOTA COROLLA, 1,6, benzīns, 03.2007., TA 09.2021, gaiši pelēka, *automāts*, pieci ātrumi, hečbeks. Tālr. 29331442 (darbdienās pēc 18.00).

Ziemas **KĪPLOKUS**. Tālr. 25364046.

KVIEŠUS, auzas, rudzus. Tālr. 29560864.

SIA *Skrunda* pārdod **DZĪVAS KARPAS** no 8.00 līdz 11.00 piektdienās Skrundas novada *Zivsaimniecībā*. Tālr. 63331124, 29991848.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena – 125 eiro. Tālr. 26651831.

Pārdod kokskaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena – 115 eiro. Tālr. 28196838.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Kvalitatīvas jauktu koku **BRIKETES** (skujkoks+bērzs), 120 eiro par paleti. Tālr. 28445546.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 27195825.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms – 20 m³. Tālr. 20514042.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Skaldītu bērza **MALKU**. Tālr. 29974786.

Zirga **MĒSLUS** ar piegādi. Tālr. 29974786.

TRŪDZEMI, kūtsmēslus, kūdru, mulču. Tālr. 29560885.

PĒRK

MĀJU vai zemi Kuldīgā vai novadā, vēlams, ūdens tuvumā. Tālr. 26760600.

MĀJU Kuldīgā. Tālr. 25885130.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

Dāvji Mežs pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS**, var būt kopā ar lauksaimniecības zemi un ēkām, ātra novērtēšana, samaksa vienas stundas laikā. Piedāvājam arī cirsma stīgošanu un meža inventarizācijas izgatavošanu. Tālr. 27406251.

Lapkoku **CIRSMAS**. Tālr. 27811870.

Oša, bērza, kļavas **ZĀGBALĶUS**. Tālr. 29428876.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Skrunda* iepērk lopbarības **GRAUDUS**. Pieteikt pa tālr. 63331124, 29697331.

Pērk **ĀBOLUS** sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

ĀBOLUS sulai, **GAIENES, MELLE-NES, BRŪKLENES**: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a (bijušajā meliorācijas teritorijā), tālr. 25200298; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 25321178; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612; transports pie klienta, tālr. 26284210. Dodam maisus ābolu lasīšanai.

Pērku dažādu ziedu **MEDU**, vairumā par 1,6 eiro/kg. Tālr. 27855490.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

MAINĀ

Maina **DZĪVOKLI** Kuldīgas centrā pret **MĀJU** Kuldīgā ar piemaksu. Tālr. 25566770.

DAŽĀDI

Moderna **SULU SPIEŠANA** un pastērijācija Kuldīgā. Pildīšana maisos ar krāniem: 5 l – 2,60 eiro, 3 l – 2,00 eiro. Graudu iela 3H, tālr. 28466573.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

JUMTA REMONTS, maiņa, kausējamo jumtu remonts, fasādes darbi, materiālu piegāde. Tālr. 26269909.

PLĀUJ zāli un krūmus ar trimeri. Zāģēšana. Tālr. 28958135.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

VAJADŽĪGI

SIA *Energoparks* (41203010464) aicina darbā kravas automašīnu **REMONTA SPECIĀLISTU**, bruto darba alga, sākot ar 700 eiro. Tālr. 25184808.

SIA *Vikotrans* (40103268183) aicina pastāvīgā darbā **KRAVAS AUTO VADĪTĀJUS/-AS** (C kat., 95. kods) pārtikas produktu piegādei Kurzemes reģionā. Bruto alga mēnesī – no 1100 līdz 1600 eiro, veselības apdrošināšana. Tālr. 26885996 no 10.00 līdz 14.00.

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme – 9,35 eiro/h. Nodrošinām ceļu un dzīvošanu Vācijā. Sīkāka informācija pa tālr. 20227843, SIA *ALMA M*, 40003543608, lic. nr. 22/2017.

PĒRKAM RUDENS

ĀBOLUS.

Der meža āboli, ceļmalās augušie u.c.
Tālr. 29265634.

LĪDZJŪTĪBAS

*Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet.*

/K. Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjutību Elīnai Silarājai, tēti mūžībā pavadot.

Kuldīgas galvenās bibliotēkas kolektīvs

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.*

/Ā. Elksne./

Visdziļākā līdzjutība Maijai Silarājai, no vīra JĀŅA uz mūžu atvadoties.

Ģimeņu biedrība
Dzirkstelīte

*Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd.
Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt.*

/K. Apškrūma./

Skumju brīdī esam kopā ar Maiju un viņas ģimeni, JĀNI mūžībā aizvadot.

Kaimiņi

Nav vairs ne ceļu, ne ilgu...

/P. Sils./

Izsakām līdzjutību Almai Sūnai ar ģimeni, GUNĀRU mūžībā pavadot.

Lazdu ģimene

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S. Kaldupe./

Izsakām visdziļāko līdzjutību Dzintaram Erdmanim, tēti mūžības ceļos pavadot.

Vārmes amatiereteātris

Es un Tu

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemieka* numuriem un līdz 10. septembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik audzēkņu 1. septembrī sāka mācības Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā?

Atbilde. Leo Maijs bijis ķīmiķis ar 460 zinātniskajiem rakstiem un 45 izgudrojumiem.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Aija Usne, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Ingars Neimanis, Iveta Okmane.

IESPĒJA

Uzņēmīgiem jauniešiem

No 14. līdz 18. septembrim koprades telpā *Metro Coworking*, Liepājas ielā 8. darbosies **Kuldīgas Jaunatnes akadēmija**.

Aicināti uzņēmīgi un atraktīvi 8.–12. klases skolēni, kā arī profesionālās izglītības iestāžu 1.–4. kursa audzēkņi, kuri ir gatavi pavadīt piecus darbdienas vakarus, iegūstot jaunas zināšanas, prasmes un tīkoties ar iedvesmojošiem, panākumus guvušiem cilvēkiem. Vārēs piedalīties radošajās darbnīcās, grupu darbā un radīt idejas, kas spētu Kuldīgu padarīt par labāku pilsētu. Komandas idejas un to prototipus prezentēs žūrijai, lai iegūtu balvas.

Eiropas Sociālā fonda projektā *Pumpurs* šo skolēnu mācību programmu organizē biedrība *Attīstības platforma „You+”* sadarbībā ar pašvaldības izglītības nodaļu un Izglītības kvalitātes valsts dienestu.

Pieteikties: www.youpluss.lv/kjaunatnesakademija.

Lai pusaudži apgūtu dzīves prasmes

12. septembrī Kuldīgas novada jauniešiem no 13 līdz 16 gadiem sāksies nodarbību cikls *Pusaudžu akadēmija*.

Tas notiks Liepājas ielā 8, koprades telpās *Metro Coworking*, un to rīko biedrība *Kurzemes pilskalns* sadarbībā ar projektu *Pumpurs** un pašvaldību. Tā ir iespēja pusaudžiem apgūt noderīgas iemaņas, rosināt patstāvīgu domāšanu, aktīvu dalību mācībās un citos ikdienas procesos. Notiks diskusijas, būs vizuāli un audio materiāli, darbs grupās un lomu spēles, arī individuālas konsultācijas klātienē un tiešsaistē. Dalība – bez maksas, informācija pa tālr. 26647555.

Nodarbības:

12.IX 11.00 iepazīšanās ar programmu, dalībniekiem un lektoriem,
19.IX 11.00 *Sevis izzināšana*,
26.IX 11.00 *Dzīves aicinājums, mērķis, sapņi, lēmumi, atbildība, iespēju novērtēšana, karjera*,

10.X 9.00 izbraukuma nodarbība *Briedums, identitāte, attiecības* (atsevišķi puišiem un meitenēm),

24.X 11.00 *Radošuma atvēršana un atklāšana*,

31.X 11.00 *Komunikācija, saskarsmes prasmes*,

7.XI 11.00 *Dzīves jomas, apzinātas attiecības ģimenē*,

21.XI 11.00 *Rūpes par sevi*,

28.XI 11.00 *Savs budžets. Digitālā revolūcija – kā tā var strādāt tavā labā? Idejas un iespējas. Laika plānošana*.

12.XII 11.00 noslēguma balle, *Manas dzīves kartes* prezentācija.

* Projekts *Pumpurs* veicina sadarbību starp pašvaldību, pedagogiem, atbalsta personālu un vecākiem, lai laikus pamānītu skolēnus, kuriem ir risks mācības pārtraukt, un sniegtu atbalstu.

Elisa Rudzīte

PIEDĀVĀ
**automanipulatora,
transporta
pakalpojumus.**
☎ 20060048.

**Uzņēmums veic
LABIEKĀRTOŠANAS
DARBUS**
(brūģēšanu, apzaļumošanu).
Tālr. 20060048.

Sestdien, 19. septembrī,
Vārmē, Liepu birzī,
**RUDENS
GADATIRGUS.**
Tālr. informācijai 29820429.

**SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
☎ 25 622 293 (Āris)**

JOKI

Dažus mēnešus pēc kāzām māte vaicā savai meitai:

– Kā pret tevi izturas jaunais vīrs?

– Lieliski! Sagādā man visu, ko es vēlos!

– Tātad pārāk maz prasi.

•••••

– Psihiatrs teica, ka man esot personības dalīšanās.

– Nevar būt! Tev pat vienai personībai prāta par maz.

SEN

Gada plānu – līdz kongresam

Vēl pērnā gadā Abavas malā it kā slēpās purvainas krūmājs. Kolhozam *Renda* tas nedeva nekāda labuma. Pat ganībām šī sliktā nebija izmantojama. Taču pavisam citādu to pārvērtuši melioratori. Mašīnists Tāļvaldis Reguts, Kārlis Liepiņš, Viktors Leitāns, Arvīds Muižnieks par godu PSKP 22. kongresam apņēmušies gada uzdevumu veikt līdz 1. oktobrim. Apņēšanās viņi godam veic. 136 ha lielajā masīvā gar Abavas malu drenāža jau pabeigta. Melioratoriem no uzdevuma vēl iztrūkst tikai 30 ha. Turpat netālu savu kausu vienmērīgi cilā ekskavators, atstādams aiz sevis dziļu novadgrāvi. Mašīnisti Konstantīns un Francis Kovaļevski, motorists Vinolijs Balabka no plānotajiem 62 tūkstoš kubikmetriem zemes jau izrakuši 45 tūkstošus kubikmetru. Gada uzdevumu līdz kongresam – tāda ir arī viņu apņemšanās. Šodien melioratori savu apņemšanos sola pat pārsniegt un izpildīt saistības oktobra pirmajās dienās. Regulāri maiņas uzdevumus ekskavatoristi izpilda divkārtīgi, bet daždien pat trīskārtīgi. Melioratoru velte kongresam būs arī velte kolhoziekiem: apvienotajā kolhozā *Renda* līdz ar to būs 200 ha drenētu tīrumu vairāk, kur jau nākamgad iegūs pirmo graudaugu un kukurūzas ražu, ierīkos kultivētas ganības.

Ekskavatorists b. Kovaļevskis (no labās) un motorists D. Balabka ik dienu veic divas normas.
Padomju Kuldīga, 1961. g. 12. septembris

KONCERTZĀLE
LATVIJA

Šis ir (ne) Bēthovens

Sezonas atklāšana. Arāša Sarafana variācijas
Pianists **Sebastians Knauers** (Vācija)
Sinfonietta Rīga un diriģents **Normunds Šnē**

19.09. 19:00 | Lielā zāle

www.koncertzalelatvija.lv | /Latvijahall | /Latvijahall

STRĪTBOLS

Sadūšojas un Aizputē uzvar

Aizputes strītbola turnīrā uzvarējusi Kuldīgas komanda *Ģertrūde*.

Turnīram bijuši trīs posmi, kopvērtējumam vērā ņemti divu labāko rezultāti. Kuldīdznieces sadūšojušās tikai otrajam, un tajā izcīnīta uzvara. Tāds pats panākums atkārtots trešajā posmā, un rezultātā – uzvara arī kopvērtējumā. Otro un trešo vietu ieņēmušas komandas *Mēs* (Aizpute) un *Aizpute*. Ārpus konkurences treniņa nolūkam startējusi vēl viena Kuldīgas komanda – *Košās*.

Aizputes strītbola turnīrā uzvaras lauri Kuldīgas *Ģertrūdes* spēlētājām Madarai Dārzniecei, Unai Birzniecei, Sigitai Ziņģei, Andai Andersonei.

Inta Jansone, Antras Ābulas arhīva foto

Izraudzīta rudens ziedu karaliene

Nedēļas nogalē Kuldīgas novada muzejā varēja apskatīt dāliju kolekcionāra Maigura Strīka atvesto izstādi ar vairāk nekā 90 šķirnēm un nobalsot par krāšņāko.

Kuldīga šoruden ir vienīgā vieta, kur M. Strīkis parādījis savu vērienīgo kolekciju, ko audzējis kopā ar nesen aizsaulē aizgājušo sievu, politiķi Jutu Strīki. Dārznieks joprojām pārdzīvo zaudējumu, tāpēc uz citām pilsētām kā iepriekšējos gados izstādi neveda, arī pats nepiedalījās. Taču Kuldīga viņam esot ļoti simpātiska, tāpēc nolēmis kuldīdzniekiem un pilsētas viesiem sagādāt prieku.

Kā pastāstīja muzeja apmeklētāju centra speciāliste Laura Staškus, kā ierasts, brīvdienās cilvēku bijis daudz, kaut arī citviet notikuši dažādi pasākumi. Daudzveidīgu toņu dālijas izvietotas ekspozīcijā *20. gadsimta turīga kuldīdznieka dzīvoklis*, tādējādi vienlaikus ar krāšņajiem ziediem varēja apskatīt senatnīgo interjeru. Daži sestdienas apmeklētāji svētdien nākuši atkārtoti. Viņi atzina, ka dālijas vienmēr ir pārsteidzošas – ar teju vai varavīksnes krāsām vienā ziedā, savdabīgo formu un kuplumu.

Varēja balsot par trim skaistākajām šķirnēm. Karalienes titulu ieguva ‘Bohemian-Spartacus’, saņemot 137 punktus. Pēc kolekcionāra stāstītā, šķirne izveidojusies pati: sarkanajā ziedā laika gaitā viena pēc otras parādījušās dzeltenas ziedlapiņas no citas šķirnes gēniem. Otrā un trešā vietu dalīja latviešu selekcionāres Ritas Zaļās radītā mālu dzeltensarkanā ‘Mālpils’

Kuldīgas novada muzeja apmeklētāju simpātijas un dāliju karalienes titulu ieguvusi šķirne ‘Bohemian-Spartacus’.

Toņiem bagātā dāliju izstādē izlikta turīga 20. gadsimta kuldīdznieka dzīvoklī.

un Nīderlandes balti violetā ‘Valentino’ (abām pa 67 punktiem).

Daina Tāfelberga, Elisās Rudzītes foto

